

Offisersbladet

nr. 7 desember 2013 · årgang 66

tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

Nasjonal Veterankonferanse i Bergen
Side 6-9

BFOs KAFO/BESO høstkonferanse
Side 14-17

Nytt skarpskytter-materiell til HK 417
Side 18-19

Portrettintervju med Ine Marie Eriksen Søreide

Side 10-13

Tettere nordisk
Hercules-samabeid
fra 2014

Side 40-42

God jul og
Godt nytt år!

BMW
Diplomatic Sales

www.bmw
-diplomatic-sales.com

Ren kjøreglede

STORE FORDELER FOR DEG SOM SKAL TJENESTEGJØRE I UTLANDET.

**BENYTT DENNE MULIGHETEN TIL Å FÅ EN FLOTT BMW TIL
SPESIELT GUNSTIG PRIS.**

**NÅR DU TJENESTEGJØR UTE KAN DU BESTILLE NY BIL GJENNOM
BMW DIPLOMATIC SALES FØR DU RETURNERER TIL NORGE. VI VIL ORDNE MED
FORTOLLING OG REGISTRERING PÅ NORSKE SKILTER.**

Kjøp ny BMW på diplomatbetingelser. Priser langt under ordinære taxfree-priser. For nærmere informasjon kontakt Bilia Stenshagen, BMW Diplomatic Sales ved:

Per Erik Funderud, e-post pef@bilia.no, tlf. 478 99 990.

3-SERIE TOURING
Pris fra € 21.200,-

5-SERIE TOURING
Pris fra € 29.100,-

X3
Pris fra € 24.100,-

X5
Pris fra € 36.700,-

BMW DIPLOMATIC SALES.
JOY KNOWS NO BORDER.

BMW EfficientDynamics
Mindre forbruk og utslipp. Mer kjøreglede.

Bilpris er eks. frakt og leveringsomkostninger.
Forbruk blandet kjøring alle modeller: 0,64–1,01 l/mil. CO₂-utslipp: 149–236 g/km.

Bilia Stenshagen Skøyen
Drammensveien 213, Oslo

Per Erik Funderud
E-post pef@bilia.no | Mobil 478 99 990

Offisersbladet

Nr. 7 desember 2013, 66. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
E-post: post@bfo.no Internett: www.bfo.no

Offisersbladets tilsynskomite:

Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

Ansvarlig utgiver:

Eivind Røvde Solberg

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:

Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

2punkt as v/Karin Smedsrud
Mobil: 98 20 54 16
E-post: karin@2punkt.no

(Bekreftet opplag 2013: 10.350)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2014:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
1 februar	17.01	31.01
2 mars	28.02	14.03
3 mai	18.04	02.05
4 juni	30.05	13.06
5 august	08.08	22.08
6 oktober	03.10	17.10
7 desember	21.11	05.12

Grafisk produksjon:

Design: punkt&prikke... punktpricke@me.com
Trykk: UnitedPress Poligrafija

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Den nye Forsvarssjef admiral Håkon Bruun-Hanssen. Foto: Forsvarets Mediesenter.

Redaksjonen avsluttet:

29. november 2013

Nye koste i Forsvarets politiske og militære ledelse

Ine Eriksen Søreide har som ny Forsvarsminister, tatt over den politiske ledelse av Forsvaret. Dette tror jeg ble meget godt mottatt i alle ledd i Forsvaret. For det er ikke ofte at vi får en Forsvarsminister med såpass tung forsvarskunnskap. Søreide har ledet Utenriks- og Forsvarskomiteen i fire år, og har i tillegg

til jobben som komiteleder, vært tilstedeværende ute ved avdelinger, og på de fleste større arrangement og medaljeseremonier. Jeg tror hennes fagkunnskap, genuine forsvarsinteresse, og evne til å lytte, vil komme Forsvaret til gode i mange år fremover.

Harald Sunde takket for seg etter å ha vært Forsvarssjef i en periode med tøff omstilling og fornyelse. Sunde har klart seg med beina godt plantet på bakken. De fleste er enige i at han har gjort en meget god jobb som etatsjef, kanskje med unntak av Marinejegerne og de som var knyttet til HV-016. Admiral Haakon Bruun-Hanssen har nå formelt tatt over roret, og skal manøvrere seg gjennom utfordrende og vanskelig farvann i årene fremover. Et oppdrag vi tror han vil mestre på en forbilledlig måte. Hyggelig for Marinen er det også, for vi må helt tilbake til begynnelsen av 1990, og admiral Toralf Rein, for å finne en Forsvarssjef fra Marinen.

Generalløytnant i Luftforsvaret, Morten Haga Lunde tok over som sjef FOH etter Bruun-Hanssen, og Hæren fikk i våres ny generalinspektør i generalmajor Rune Jakobsen, et meget godt valg mente alle. Forsvarets Veterantjeneste fikk nå ny sjef i generalmajor Kristin Lund. Og for å få kabalen til å gå opp, ble generalmajor Tor-Rune Raabye ny generalinspektør for Heimevernet etter Kristin Lund. Her virker det som om offiserer med riktig erfaring og kompetanse, har kommet på rett plass. Så nå er det mange som lurar på hva som skjer, eller hvor viseadmiral Finseth og generalmajor Mood skal ta veien? De som fikk stol, og de som ikke fikk stol i stol-leken i denne runden, ønskes lykke til alle sammen!

Nye redningshelikoptre

Endelig falt avgjørelsen vi har ventet på i alt for mange år. Det ble Agusta Westland AW/EH 101 «Merlin», samme helikoptertype som danskene har brukt noen år nå. Mange avveininger og grundige vurderinger ligger til grunn for valget. Men vedlikeholdsoppdraget som ved valg av dette helikopteret, nå går til det norske statseide, og FD-styrte AIM Norway, har kanskje vært «tungen på vektskålen»? Les mer om det i denne utgave.

Intopskokken!

Forrige utgave introduserte vi Intopskokken, som gir dere oppskriften på matretter mange av dere har smakt i løpet av tiden i internasjonale operasjoner. Prøv disse oppskriftene og få en matopplevelse som vekker minner! BFOs områdetillitsvalgte i Midt-Norge, Morten Granhaug har testet rettene og tatt bildene, og han anbefaler alle å gjøre det samme.

Hjertesukk!

Til slutt må jeg få komme med et lite hjertesukk. Og det gjelder også denne gang Norges Offisersforbund (NOF). Nok en gang driver NOF sine tillitsvalgte, og deler av ledelsen en informasjons- og vervekampanje, der de primært snakker usant og negativt om BFO som organisasjon, og våre forsikringsordninger. Og når de i tillegg farer med løgn om egne forsikringer, eller i beste fall unnlater å fortelle sannheten, så rekrutterer og verver de nye medlemmer på feil grunnlag. Er det mangel på selvtillit og kompetanse, som gjør at de tillitsvalgte i NOF opererer på denne måten? La det være min mening inntil det motsatte er bevist.

God Jul & Godt Nytt År!

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

Markedets mest knallfantastiske bilforsikring!

Det å skaffe seg bil behøver ikke bli så veldig dyrt. Som BFO-medlem under 30 år får du opptil 32 % rabatt på bilforsikringen.

Sjekk pris og bestill bilforsikring enkelt på **03100** og les mer på **gjensidige.no/ysknallstart**

JULEGAVER TIL HISTORIEINTERESSERTE

STEPHEN BULL **DE SISTE KRIGSHELTENE**

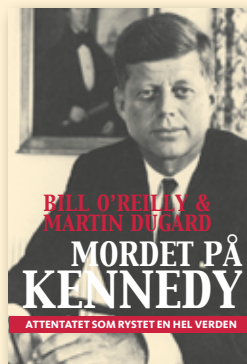
Historien om mennene som kjempet seg fram til Berlin og vant den andre verdenskrig fortalt med deres egne ord.

**HISTORIE
& KULTUR**

GEIR BRENDEN OG ARNE HÅKON THOMASSEN **HITLERS NORSKE SKIJEGERE**

De kjempet i Hitlers tjeneste på finsk side mot Den røde hær. Mange kom aldri hjem til Norge etter blodbadet i Karelen.

BILL O'REILLY OG MARTIN DUGARD **MORDET PÅ KENNEDY**

I år er det 50 år siden Kennedy ble myrdet. En spennende, underholdende bok om Kennedys liv og om alt som skjedde i Dallas 22. november 1963.

OLE O. MOEN **USAs PRESIDENTER**

Les om alle de amerikanske presidentene – fra George Washington til Barack Obama. Denne boken er standardverket på norsk om USAs presidenter. 670 sider i farger.

Hos din lokale bokhandler eller bestill fra haugenbok.no

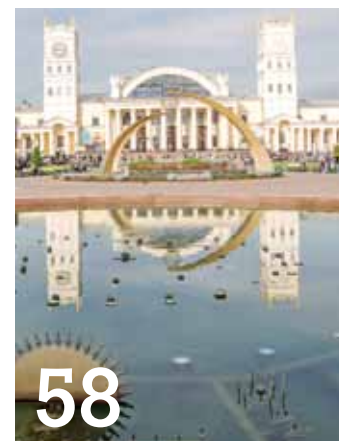
Redaktøren: Nye koster i Forsvarets politiske og militære ledelse	3
Nasjonal Veterankonferanse ble lagt til Bergen	6
Den nye forsvarsministeren: Lyttende og åpen	10
Høstens høydepunkt; Hamar	14
Nytt våpenmateriell på vei inn – del 2	18
Litt av hvert	20
BFO leder:	24
Giv akt!	25
Hva skjer?	26
KAFO&BESO	38
Tettere nordisk Hercules-samarbeid fra 2014	40
Leserbrev	44
AlMisnøye på Kjeller	48
Kjekt å ha!	52
I kø for å forsvare landet	54
Filmanmeldelse: Captain Phillips	56
Ukraina slites mellom øst og vest	58
INTOPSKOKKEN	62
Tilbakeblikk	65
Internasjonale nyheter	66

10

40

58

56

Som Norges største forsvarsby, med storsatsing på veteranoppfølging, fikk Bergen og den fargerike ordføreren Trude Drevland, æren av å huse nærmere 400 veteraner under årets nasjonale veterankonferanse.

Nasjonal

Siri Lill Mannes kjent fra TV2, gjorde en meget god jobb som «programleder» gjennom hele veterankonferansen.

Veterankonferanse ble lagt til Bergen

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

Proff gjennomføring

Som arrangør og tilrettelegger, gjorde Forsvarets Veteranavdeling en glimrende jobb. Så hadde de også med seg et profesjonelt firma på lyd, lys og tekniske løsninger, samt den kjente og profesjonelle Siri Lill Mannes kjent fra Tv2, som programleder under hele konferansen. En jobb hun med sine kunnskaper og erfaring utførte prikkfritt.

Ny statssekretær i FD

Men formelt sett var det Forsvarsdepartementet som inviterte til denne veterankonferansen, og som seg hør og bør, var det statssekretær i FD Øistein Bø, som ønsket alle veteranene velkommen til Bergen. Han snakket om veteranens plikt-følelse, lojalitet, kulturforståelsen, presset de ble utsatt for og ikke minst mennesket i uniformen. Han ga spesielt ros til Forsvarets Veteranjeneste og Bæreia for deres innsats i veteranarbeidet. Statssekretæren innrømmet også at sivil sektor og offentlig forvaltning har mye å ta igjen på forståelse av, og kompetanse om hva en veteran står for og hvilken ressurs veteranen er. Statssekretæren lovet også at Statens Pensjonskasse sin midlertidige stans av erstatningsutbetalinger til veteraner, skulle ordnes.

Variert program

Mye av den første dagen var satt av til gjennomgang av Helseundersøkelsen, Afghanistanundersøkelsen og Levekårsundersøkelsen, og det var til løp til murring i salen når det gjennomgående ble hevdet at veteraner ikke er mer utsatt for sykdom eller selvmordsforsøk enn i samfunnet for øvrig. Men før denne gjennomgangen, sto representanten for de nye veteraner, kapteinløytnant og marinejeger Tommy Olsen på scenen og fortalte om sitt oppdrag og opplevelser i Afghanistan. Et sterkt vitnesbyrd på hva det som familiefar vil si å være operatør og leder i krig. Et spesielt lederskap som han oppsummerte slik; «Jeg var operatør når jeg kunne og leder når jeg måtte». Marinejegeren innrømmet at det kostet å være familiefar under et slikt oppdrag.

Sjøforsvaret og veteranarbeidet

Sjøforsvaret har kommet langt i sitt veteranarbeid, og det ble bekreftet under flaggkommandør og stabssjef i Sjøforsvaret, Lars Johan Fleische sitt foredrag andre dag på konferansen. Han fortalte forsamlingen om veteranenes rettigheter og erstatningsordninger, og presiserte at de fleste veteranene i Sjøforsvaret fortsatt er stadig tjenestegjørende.

-Vi må utvide veteranbegrepet til også å gjelde de som gjør

tjeneste nasjonalt og i internasjonale farvann. De bør også ivaretas og motta anerkjennelse sa Fleische. Flaggkommandørens budskap kan godt oppsummeres med hans uttalelse; «God personellpolitikk og styrket anerkjennelse er økt fremtidig kampkraft!»

Dyktige foredragsholdere

Alle foredragsholdere kan ikke nevnes i en artikkel som dette, men jeg må likevel fremheve orlogskaptein og nestkommanderende ved Kystjegerkommandoen, Ronny Kristoffersen. Kristoffersen ble skutt i Afghanistan og har senere gått på stabsutdanning i USA, samtidig som han tok en mastergrad. Til å være et av hans første foredrag, var det glitrende! Han kombinerte alvor og nord-norsk god humor, og fikk hele salens fulle oppmerksomhet. Som når han smilende sa om sin alvorlige skuddskade; «Etter å ha blitt skutt i Afghanistan, kan jeg når jeg er skikkelig sliten, ikke lenger si at jeg er helt skutt!». For øvrig sto stridsledelse, samhold, støtte og avdelings-ånd, sentralt i hans foredrag, men også følelsene som familiefar opp i alt dette.

Orlogskapteinen var heller ikke redd for å kritisere forsvarsets ledelse og offentlig forvaltning. Som han sa; «Kampen mot Statens Pensjonskasse i erstatningssaken, føltes verre enn kampen mot Taliban!» og «Det

tok ett år før jeg fikk medaljen for såret i strid. Det er for dårlig! Effekten er mye dårligere etter så lang tid». Men Kristoffersen ga også ros til Forsvaret/Sjøforsvaret for den oppfølging han fikk etter hjemkomst. Men en annen erfaring han delte med oss, var; «Empatien for andre lands kulturer har blitt mindre, men empatien og omsorgen for mine menn er forsterket».

Tettpakket program

Programmet under denne tre dagers veterankonferansen var tettpakket og meget interessant. Veteranorganisasjonene og tjenestemannsorganisasjonene fikk tildelt tid for å orientere om sitt veteranarbeid, og aktører som Barne- og ungdoms- og familietaten, NAV Statens Pensjonskasse og Helsedirektoratet, fikk anledning til å orientere om sitt veteranarbeid, eller kanskje retttere sagt forsvare seg mot enkelte negative uttalelser fra foredragsholdere, og i media generelt.

Når det gjelder sosialt samvær, fikk alle med seg ordførerens flotte mottagelse i Haakonshall med fingermat og drikke til, den første kvelden. Og så spanderte forsvarssjefen en festbankett med god mat og drikke den andre kvelden. Mange fikk nok utvidet sitt sosiale og profesjonelle nettverk kraftig i løpet av konferansen.

Marinejeger og kapteinløytnant Tommy Olsen under sitt innlegg om sine ledererfaringer fra krigen i Afghanistan.

Veteranorganisasjonene NVIO, SIOPS og NROF forteller om sin virksomhet. Senere kom også tj. mannorganisasjonene på scenen.

Veteraninspektør Robert Mood i samtale med Statssekretær i FD Øistein Bø.

Ordføreren i Bergen Trude Drevland, inviterte alle veteranene til Haakonshall med mottagelse og servering av fingermat med vin til.

God stemning under Forsvarssjefens festmiddag med underholdning fra Marinemusikkens blåseensemble.

«Det tause gullet»

Det var satt av en hel økt under temaet «Det tause gullet». Kjersti C. Klæboe fra FD1 snakket innledningsvis om kompetansereformen og hva norske veteraner kan tilføre det sivile arbeidslivet. «Det tause gullet» har tidligere i år vært gjennomført på Akershus Festning, og inneholdt som det sto i programmet, «Vi har laget en spennende økt hvor vi skal se på

den militære siden av utvelgelse, opplæring, ansvar, ledelse, gjennomføring og erfaring – sammen med næringsliv og høyskolemiljø. Med i denne økten var tidligere krigsskoleutdannede operative offiserer, som nå jobber i henholdsvis Kongsberg Gruppen, Mercuri Urval og i helsevesenet (som lege). I tillegg var den sjarmerende stormingeniøren Elise Toft med på scenen. Hun

tjenestegjorde i Afghanistan som minerydder, flere ganger under direkte ild, der hun til tross for ildgivningen fortsatte sitt oppdrag. I skrivende stund er hun tildelt innsatsmedaljen m/rosett. Elise studerer nå for å bli sykepleier, en flott representant for de «nye» veteraner!

Forsvarets veteranpris

Veterankonferansens siste dag,

som også var FN-dagen, ble avsluttet på en svært så verdig og høytidelig måte. HKH Kronprins Håkon ankom i marineuniform og flaggkommandør, nesten rett fra offisielt besøk i Afrika, kun for å dele ut veteranprisen. Imponerende i seg selv, men Kronprinsen burde vel da kanskje også fått anledning til å lese opp begrunnelsen, og si noen ord om veteranprisen? Kronprinsen ble i stedet

HKH Kronprins Håkon delte personlig ut veteranprisen til de to hedrede prisvinnerne.

Veteranprisen 2013 gikk til Jon Ivar Kjellin og Terje Sæterbø.

Leder BFO Eivind R Solberg avtakker Forsvarssjefen.

Den symbolske og flott utformede Veteranprisen.

stående bak Robert Mood som en rekrutt. Noe jeg som tidligere garde-offiser oppfattet som litt uverdigg, men det er jo min mening da.

Forsvarets Veteranpris

Det er første gang en slik veteranpris utdeles. Og Veteranprisen gikk til to verdige kandidater. De to veteranprisvinnerne har hver på sin måte hjulpet veteraner utover det som er forventet.

Terje Sæterbø har tjenestegjort på Balkan og i Libanon, og har i 25 år jobbet utrettelig for å styrke veteranenes kår og anerkjennelse i Norge. Han har vært aktiv i en rekke veteranorganisasjoner, blant annet i Veteranalliansen i Bergen. Sæterbø har et sterkt personlig engasjement for veteransaken. Gjennom sitt eget firma, har han i en årrekke tilbudt arbeid, bolig og et sosialt nettverk til veteraner som

har hatt behov for det. Han representerer i så måte den «eldre garde» av veteraner.

Kommandørkaptein Jon Ivar Kjellin er sjef for Marinejeger-våpnet. I 2010 ble fire norske soldater drept, og ni ble såret i to ulike trefninger i Afghanistan. Som sjef for Kystjegerkommandoen, utviste Kjellin profesjonalitet, men også et sterkt personlig engasjement overfor de sårede, deres

pårørende, og de etterlatte etter de fire drepte. Kjellin har blant annet tatt initiativ til minnestunder, pårørendesamlinger, og han har vært en ressursperson for de involverte og deres pårørende.

Befalets Fellesorganisasjon gratulerer begge prisvinnerne, og takker for det de har gjort for veteraner og deres familier!

Lyt

Den nye forsvarsministeren: **tende og åpen,** men klar for de tøffe beslutningene

Nye, unge og offensive krefter er på plass i forsvarsministerstolen. Ine Eriksen Søreide akter å bygge videre på den oppsøkende og åpne stilen hun er kjent for fra fire års ledelse av forsvars- og utenrikskomiteen. Det å lytte til de som er berørt før beslutningene tas, er kjennetegn på stilen hennes. Men vær trygg på at hun vil ta selvstendige beslutninger og stå for dem.

—Det var EU-kampen som motiverte meg til politisk arbeid. Å drive ja-kamp i Nord-Norge i 1994 herdet en ung sjel. I Nord-Norge var akkurat det politisk motbakke. Men jeg kom meg gjennom med masse nyvunnet erfaring som jeg fortsatt har glede av, forteller hun.

Riktig kombinasjon

Det er ingen tvil om at det vil merkes at Forsvarsdepartementet har ny ledelse, med en statsråd i spissen som har skaffet seg bred og dyp erfaring om sitt ansvarsområde gjennom sin sentrale komitejobb de siste fire årene.

— Det har vært utrolig spennende og lærerikt å arbeide i forsvars- og utenrikskomiteen, og jeg synes det er et helt riktig valg å koble de to saksområdene sammen. Forsvarets oppgaver er først og fremst nasjonale, men oppdragene i utlandet henger veldig ofte tett sammen med oppgavene som går gjennom tradisjonell UD-virksomhet og bistandsarbeide. Den erfaringen vi får internasjonalt styrker igjen Forvaret nasjonalt.

Vil ha bred forankring

— Etter åtte år med en flertallsregjering som i prinsippet kunne kjøre sitt eget løp i de fleste saker, har Høyre-Frp.-regjeringen overtatt med et solid mandat fra folket, men likevel med mindre tall i Stortinget. Vi ønsker å kommunisere tett med de folkevalgte, be om debatt og tilbakemeldinger, slik at vedtakene har en så bred og solid forankring som mulig. Det å sørge for at alle saker blir belyst fra så mange vinkler som mulig, gir etter min mening en sikkerhet for at den endelige beslutningen blir best mulig.

Jeg er opptatt av å bli enda bedre kjent med Forsvaret og alle de - både sivile og militære - som jobber der, forstå hva de tenker og hvorfor de tenker som de gjør. Årene som komiteleder har gitt meg anledning til å være mye ute i felten, jeg har besøkt et stort antall avdelinger i alle forsvarsgrener, og snakket mye med de som jobber der.

— Jeg har stor respekt for menneskene som arbeider på alle

nivåer i Forsvaret. For meg er det verdifullt å besøke en øvelse under bikkjekalde forhold i Nord-Norge, eller snakke med personell når de nettopp har landet fra tjeneste i Afghanistan. I slike situasjoner snakker folk veldig åpent om det de tenker, og de har ofte velbegrunnede forslag til endringer og forbedringer. Jeg mener at det jeg får med meg fra denne direktekontakten med folk er viktig for å fylle ut det bildet jeg trenger for å fatte beslutninger, sier Ine Eriksen Søreide.

Men uansett hvor bred debatt hun tar med inn i beslutningsprosessen, er det hun og regjeringen som har det avgjørende ord.

— Alle kan ikke få det som de vil alltid, konstaterer hun med et smil.

Samfunnsengasjert bakgrunn

Det var ikke noe spesielt ved Ine Eriksen Søreides bakgrunn som tilsa at hun skulle satse på en karriere innen politikk.

— Jeg kommer fra en samfunnsengasjert familie, hvor vi ofte og gjerne diskuterte samfunnsforhold. Min mine foreldre var ikke partipolitisk engasjert, jeg fant veien til aktiv politikk på egenhånd, og slett ikke så tidlig som mange andre unge. Det som for alvor utløste mitt samfunnsengasjement, var Berlinmurens fall høsten 1989. Jeg var 13-14 år, og denne hendelsen gjorde et veldig sterkt inntrykk på meg. Den verdimelessige kjernen i det som skjedde, nemlig menneskerettigheter, har vært et tema som alltid har fulgt meg. Men partipolitisk engasjert ble jeg først i 18-årsalderen, mens jeg gikk på videregående skole i Tromsø.

Blant de yngste

Ine Marie er som 37-åring blant de yngste forsvarsministre vi har hatt, og den femte kvinnen i stillingen etter at Eldbjørg Løwer brøt kjønnsbarrieren i departementet i 1999. Faktisk er det slik at kvinnelige statsråder har dominert departementet siden da, de to herrene Bjørn Tore Godal og Espen Barth Eide har bare vært som parenteser å regne, med hvert sitt ettårige avbrudd i rekken av kvinnelige statsråder.

Men slikt henger Ine Marie Eriksen Søreide seg lite opp i. Hun betrakter politisk virksomhet som et håndverk, der hverken

alder eller kjønn er av særlig betydning, det er interesse, engasjement og faglig dyktighet som er avgjørende, naturligvis begrenset av det spillerommet partipolitiske konstellasjoner gir.

Jussen er et solid fundament

— Føler du at din bakgrunn som jurist egner seg godt som utgangspunkt for å arbeide med forsvarspolitik?

— Absolutt! Jeg synes denne utdanningen gir meg et solid fundament for å utøve et politisk håndverk. Jussen har gitt meg gode verktøy, først og fremst en metode for tilnærming til, og analyse av komplekse problemer, og denne metoden kan anvendes i mange sammenhenger. Jeg ville ikke valgt annerledes i dag. Men, hvis jeg kunne velge noe i tillegg, skulle jeg gjerne ha fått med meg en lederutdanning fra Forsvaret. Den utdanningen er nemlig ikke bare tilpasset og velegnet for bruk i Forsvaret, den gir også unik og universell kompetanse for ledelse.

En privat statsråd

Når man skal intervju Ine Eriksen Søreide, er det politikk hun vil snakke om. Men hun kan avsløre at hun fyller deler av fritiden med musikkopplevelser, helst sammen med gode venner.

— Musikk engasjerer, og jeg synes en god konsert gir meg viktig påfyll, forteller hun.

Hun svarer benektende på vårt spørsmål om hun synes at det å bli statsråd gjør det vanskeligere å bevege seg i det offentlige rom som privatperson. — Det er klart at man har enkelte begrensninger, men når man går gradene i politikken og har vært stortingsrepresentant noen år, venner man seg til dette. Jeg synes dette er helt greit her i Norge, fastslår hun.

FAKTA:

Politikeren Ine Eriksen Søreide:

Utdanning:

- Cand. jur. fra Universitetet i Tromsø 2007.
- Forsvarets Høyskole, informasjonskurs 2010.
- Stortingsrepresentant for Høyre siden 2001.
- Leder av Unge Høyres landsforbund fra 2000 til 2004.
- Leder, Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, 2005 – 2009 og utenriks- og forsvarskomiteen fra 2009 til 2013.

Fra konferansesalen med elever, kadetter og sjefskoordinator Lars Andreas Irgens.

Høstens høydepunkt;

Årets Høstkonferanse var lagt til OL-byen Hamar. Hamar er et flott sted og konferansehotellet var nok ikke kjent med vår grundige tilstedeværelse under slike arrangementer. Blant annet fikk BFOs pappfigurer til Klar til strid-kampanjen sett seg grundig om. Både på Kirkens Bymisjons årsmøte og på utsikten fra taket på Rica Hamar.

Hamar

Leder BFO Eivind R Solberg
deler ut moteklubbe til BESO
og KAFO lederne.

Avtroppende BESO-leder Håvard Holsen introduserer krigsveteran, rittmester og forfatter, Erik Elden, og temaet var lederskap i krig og det med å ivareta ivareta familie og kjæreste hjemme.

SOLFRID STRAALÉ HOVDA,
AVTROPPET SEKRETÆR FOR BESO

På fredag begynte det å sige inn både kadetter og befalelever på Rica Hamar. Med gode velkomsttaler fra både leder BFO, Eivind R. Solberg og Lars-Andreas Irgens var arbeidet i gang og vi så alle frem til både å velge nye styrer, og bli enige om styrenes nye handlingsprogram. Altså hva BESO og KAFO i hovedsak skal arbeide med det kommende året.

Fredag kveld var vi så heldige å få besøk av TV2s Fredrik Græsvik. Han har vært krigsreporter i mange år og har dermed sett krigen fra et ganske annet perspektiv enn hva vi er vant til å få servert i våre leksjoner. Med levende bilder fra situasjoner han har vært i, samt gripende skildringer fra Fredrik selv, ga han samtlige i salen et foredrag vi neppe glemmer med det første. Raus som han er tok han seg god tid til de mange spørsmålene etter foredraget og han ble også med oss på middagen etterpå.

Lørdag gikk for BESOs del med på å få på plass handlingspro-

grammet. Omfanget av dette er omtrent like massivt som i fjor, men dette har vist seg å ikke være noen hindring for produktive befalelever, ute etter å se forandring. Vi gleder oss til å se hva det nye styret kan utrette med nok et nytt handlingsprogram. Listen er lagt, så nå er det opp til de nyvalgte å følge opp. Jeg har ikke noe annet enn troen på at dette kommer til å bli nok et knallår for landsstyret.

Det er alltid mye moro når så mange engasjerte mennesker kommer sammen, og det er alltid like spennende å se hvem som blir valgt inn i de nye landsstyrene. Til forskjell fra i fjor gikk BESO voteringen av det nye styret lekende lett. Valgkomiteens forslag ble vedtatt på flekken, noe som gjorde at det nye styret kunne starte på sitt samarbeid umiddelbart. Fra i fjor var det Marius Thorsø og Marte Staavi Wergeland som ble gjenvalgt og de fikk rollene som henholdsvis leder og nestleder. Gratulerer så mye! Avslutningsvis ønsker jeg nok en gang å takke BFO for nok en flott høstkonferanse!

BESO LANDSSTYRE 2013-2014

Bfv: Cecilie Wang (HBS KpA), Lars Tysøy-Larsen (HBS KpC), Aleksander Johansen (HBS KpA), Frede Flugstad (HBS KpC), Anita Eide (UBHH). Ffv: Marte Wergeland (LBSK, 131 LV - nestleder), Ingrid Marie Sæther (UBHH), Marius Thorsø (FIH - leder), Silje Edvardsen (FIH), Jens Christian Hossmann (LBSK - sekretær)

KAFO LANDSSTYRE 2013-2014

Bfv: Ole Bakker (LBSK), Simen Størkersen (KS-nestleder), Christina Grimstad (SKSK, leder), Christoffer Mevik (KS). Ffv: Thomas Tinnesand (SKSK), Thorbjørn Lerø (LBSK), Audun Falnes (SKSK), Sjur Grotta (KS), Sandra Høyenes (Sivile skoler/KS).

Leder BFO Eivind R Solberg overrekker ny formannsklubbe til avtropende leder BESO Håvard Holsen.

Leder KAFO Christina Grimstad takker Fredrik Græsvig for foredraget.

Valg av nytt KAFO og BESO styre er en viktig del av en høstkonferanse.

Nytt våpenmateriell på

Offisersbladet kjører i samarbeid med Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO), en artikkelserie om nytt våpenmateriell som anskaffes og er på vei ut til våre avdelinger og soldater. Denne gang tar vi for oss skarpskyttersatsen til HK 417, som enkeltvis også kan dekke en rekke behov i andre roller i hele Forsvaret. Materiellet i denne artikkelen forventes ut til avdelingene 2. kvartal 2014. Prosjektleder for dette materiellet er major Erik Horst, som er prosjektleder for våpen, optikk og elektronisk krigføring.

EINAR HOLST CLAUSEN FOTO: FLO/ MAJOR RUNE STENSLAND

Håndholdt Laseravstandsmåler - PLRF 25C

En del av Skarpskyttersystemet rundt HK417. Det anskaffes nå ca 1.800 enheter, og disse vil være Forsvarets standard laseravstandsmåler de neste 10-15 årene. Enheten har Digitalt Magnetisk Kompass (DMC), som gir retning og høydevinkel til det punkt som måles. Den kan ved kabelkobling mot DAGR GPS gi rutetilvisning på det punkt som måles.

Offisersbladet fikk demonstrert denne lille og kompakte og meget avanserte laser avstandsmåleren. Den er gummiert, og ser ut til å kunne tåle tøff bruk ute i felt. Det er firmaet Vectronix som er leverandør av PLRF 25C.

Tekniske data:

- Forstørrelse: 6x
- Synsfelt: 6 grader
- Vekt: 500g
- Vanntett til 1 meter
- Laserfilter for 1064nm
- Rekkevidde 5-6000 meter
- Måler mål som f.eks stridsvogn ut til ca 3 km
- Nøyaktighet, +/- 2m mellom 50m og 1500m
- Nøyaktighet +/- 5m under 50m og over 1500m
- Øyesikker laser 1550nm
- Kompatibel med monokkel
- 5000 målinger på ett stk CR123 batteri
- Kompatibel med ikke magnetiske stativer
- Milspek iht MIL-STD-810

vei inn – del 2

Spotterscope 45

Også en del av Skarpskyttersatsen til HK417. Det kjøpes inn ca 1.200 enheter til fordeling. Spotterscope 45 er forventet å vare i de neste 15-20 år, og erstatter tilsvarende materiell fra Swarovski.

Tekniske data:

- Forstørrelse: 15-45x
- Lysåpning: 72mm
 - Vekt: 1770 g
 - Lengde: 34 cm
 - Høyde: 16cm
 - Bredde: 9 cm
 - Fokus: 20m til uendelig
 - Belyst Retikkel
- 2 stk Picatinny rail for montering av tilleggsutstyr
- Fotostativ, Videohode med mikrojustering, Bæreeske, Taktisk beskyttelsestrekk med grønn og hvit kamuflasje til alle.
- Adapter til fotoapparat som tilleggs utrustning
- Skytestøtte for montering på MOLLE (sekk, bæreeske og lignende) leveres til skarpskyttersystemene

Håndkikkert Steiner 10x42R

Prosjektleder på håndkikkerten er seniorkonsulent Kristian Todal. Denne lille, kompakte og solide håndkikkerten er kjøpt inn i et antall av 5.000 stk. Det vil si at svært mange vil bli utstyrt med denne solide håndkikkerten fra produsenten Steiner. Kikkerten har retikkel som har samme strekinndeling som Spotterscope og kikkertsikte til HK 417

Tekniske data:

- Forstørrelse: 10x
- Objektivåpning 42 mm
- Synsfelt: 6 grader
- Vekt: 800g
- Vanntett ned til 5 meter
- Laserfilter for 1064nm
- Testet og bygd for å tåle kulde -32 og varme +80

US NAVY HAR FÅTT SITT FØRSTE HYPER-MODERNE FARTØY

Fartøyet er en destroyer i såkalt Zumwalt-klasse. Den ble sjøsatt fra General Dynamics Bath Iron Works i Maine den 28. oktober. Foruten et lavsignatur- skrog med komposit overbygg, har den femtegenerasjons helautomatiserte våpensystemer, strømforsyning til så vel propulsjon-motorene, som til alle systemer om bord. Dette er det første tre fartøyer til US Navy, og de er beregnet til kystnære operasjoner og angrep mot land.

Einar Holst Clausen

FMIN OG FSJ I AFGHANISTAN

Begge har tidligere besøkt soldater i Afghanistan, men dette var første gang som henholdsvis politisk- og militær øverste ledelse. Både Søreide og Bruun-Hanssen ga uttrykk for ønsket å om besøke soldatene så tidlig som mulig. De var også meget fornøyd med orienteringene, samtalene, og hva de så under det tettepakke programmet. Besøket ble tydeligvis også godt mottatt blant soldatene. Det ble også tid til et besøk i Mazar-E-Sharif og hos spesialstyrkene (TF-51) i Kabul. FMIN og FSJ fikk tradisjonen tro, smake på vaflene til verkstedstroppen i NSE.

Einar Holst Clausen

POLEN KJØPER 116 LEOPARD 2 AV TYSKLAND

Kontrakten skal i følge Offisersbladets kilder, skrives under i løpet av november dette år. Stridsvognene skal inngå i den nye, og nå Polens to panser-brigader. Innkjøpet koster Polen ca 1,9 milliarder kroner.

Einar Holst Clausen

SJØFORSVARET KJØPER FJERNSTYRT VÅPENSTASJON SEA PROTECTOR

Kongsberg Defence & Aerospace (KONGSBERG) har signert en kontrakt for leveranse av Sea PROTECTOR våpenstasjon til Sjøforsvarets kampfartøyer. Kontrakten er inngått mellom Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO) og KONGSBERG, representert ved divisjon Naval Systems & Surveillance.

Kontrakten har en samlet verdi på 133 MNOK.

Sea PROTECTOR er en fjernstyrt, full-stabilisert sensor og våpenstasjon. Den styrker fartøyenes kapasiteter i overvåking- og kontrolloperasjoner. Økt treffsikkerhet gir økt nærforsvarskapasitet mot asymmetriske trusler. Sea PROTECTOR bidrar til redusert personellrisiko ved at operatøren sitter på bro eller i observasjonsrom og fjernstyrer våpenstasjonen.

Denne kontrakten er en viktig referanse for KONGSBERGs satsing på kompakte og integrerte våpenkontrollsystemer for små og mellomstore fartøyer, samt nærforsvarskapasitet for større kampfartøyer.

Einar Holst Clausen

SJØFORSVARET KJØPER NAVIGASJONS-UTRUSTNING FOR STRIDSBÅT 90

Kongsberg Defence & Aerospace (KONGSBERG) har signert en kontrakt for leveranse av Navigasjonsutrustning til Sjøforsvarets Stridsbåt 90. Kontrakten er inngått mellom Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO) og KONGSBERG, representert ved divisjon Naval Systems & Surveillance. Kontrakten har en samlet verdi på 25 millioner kroner. Kontraktsomfanget inkluderer reservedeler, test- og støtteutstyr, samt opsjoner.

Systemleveransen bygger på navigasjonssystemet "Sea Cross" fra Sea Cross Marine AB i Sverige som hovedkomponent. Sea Cross er allerede i bruk i Sjøforsvaret på andre plattformer. Sea Cross er en del av KONGSBERGs "Sea COMMAND" produktlinje av kompakte navigasjons- og våpenkontroll systemer for små og mellomstore fartøyer.

Bildet viser et eksempel på et Navigasjonssystem basert på Sea Cross. Leveransen av Navigasjonsutrustning til Sjøforsvarets Stridsbåt 90 vil selvsagt være tilpasset Sjøforsvarets behov og operasjoner, samt konfigurert i forhold til fartøyet og tilgjengelig plass ombord. Leveransen inkluderer Sensor Systemer, Interface enheter og HW/SW for Brosystemet. Sea Cross er et modulært system spesielt designet for høyhastighetsoperasjoner innaskjærs og i kystnære farvann.

Einar Holst Clausen

Markedets mest knallherlige førstehjemslån!

Det er mye å spare om du skal skaffe deg din første bolig. Hos Gjensidige har vi skreddersydd noen fantastiske betingelser for deg som er BFO-medlem, med blant annet nominell rente på 3,40 %*

Sjekk pris og søk om lån på **03100**
og **gjensidige.no/ysknallstart**

*Prisen er per 1.11.2013 og kan bli endret.
Priseksempel Førstehjemslån 2 mill. over 25 år,
eff. rente 3,50 %, totalbeløp kr 2.986.663.

Følger du med på BFOs Facebookside?

BFO har hatt suksess med sin Facebookside, der det er plass til også de «små» sakene og jevnlige oppdateringer på hva som skjer internt i, og utenfor den største befalsorganisasjonen.

Sjekk ut BFO på Facebook, og trykk gjerne «like», så blir vi enda større, også på Facebook!

facebook
facebook.com/bfo.no

Bilder

2533

Liker

Videos

Arrang

KYSTVAKTSEMINAR 2013 VEL I HAVN

Flaggkommandør og sjef for Kystvakten, Lars Saunes.

For andre gang har en samlokalisert Kystvakt avholdt sitt kystvaktseminar. Alle fartøy som ikke var ute på patrulje var kalt inn til kai og deltakelsen på seminaret var stor. Flaggkommandør og sjef for Kystvakten, Lars Saunes, la i sitt åpningsforedrag stor

vekt på at kystvakten skal bygge en positiv kultur og at hver enkelt medarbeider skal kunne representere kystvakta med stolthet. Saunes tok også for seg Forsvarets medarbeiderundersøkelse og slo fast at resultatene kunne vært bedre. Han konstaterte at det er 0 toleranse i forhold til mobbing/trakassering og at Kystvakten sammen må arbeide for slik oppførsel blir helt borte. Videre gikk seminaret inn på en rekke faglige temaer med gode foredragsholdere. I tillegg la seminaret opp til en sosial del hvor besetningene, som ellers ser hverandre kun ved puljebytte, kunne få litt mer tid sammen. BFO var synlig under hele seminaret ved stands og representasjon under årsmøtet. På årsmøtet ble Knut Rese gjenvalgt som lokalforeningsleder for Kystvakten og Per Ivar Haugen som avdelingstillitsvalgt for Kystvakten med Stein Magne Eidissen som vara. I forbindelse med årsmøtet ble det avholdt forsikringsbrief ved OTV Gunnar Lie Eide. HTV for Sjøforsvaret, Tor Erik Eide, holdt brief og svarte på spørsmål rundt temaet arbeidstidsbestemmelser. Stemningen blant medlemmene er god og det er tydelig at de er stolte av sin arbeidsplass.

Tekst og foto: Gunnar Lie Eide,
OTV Nord-Norge

BELGIA OG NEDERLAND SKAL SAMARBEIDE OM PATRULJERING AV LUFTROMMET OVER BENELUX- LANDENE

Fra 2016 skal jagerfly fra Belgia og Nederland samarbeide om patruljeringen av luftrommet over Belgia, Nederland og Luxemburg. Intensjonsavtalen vil bli skrevet under i løpet av 2014.

Einar Holst Clausen

CASSIDIANS MED FREMTIDENS UAS

Cassidian lanserer sitt fremtids- og forskningsprosjekt "Sagitta" UAV. Dette er et forsknings-samarbeid med universiteter og andre forskningsinstitutt. Det lages et databasert testprogram for å teste alle mulige konfigurasjoner og ytelser. Denne fasen skal avsluttes i slutten av 2014. En demonstrasjonsmodell skal stå ferdig i 2015.

Cassidian ønsker å ta utviklingen flere hakk fremover, da de mener UAS er fremtidens flygning. De vil bygge en 1:4 modell av denne haleløse UAS'en med et vingespenn på 12 meter. De første vindtunnell-testene er allerede utført med hell, med en mindre modell av "Sagitta". Etter to år med design-arbeide, er nå de første superlette karbonfiber-delene i produksjon. Prosjekt "Sagitta" har forsket på følgende områder: Design, aerodynamikk, styresystemer, kommunikasjon og dataprosessering, luft-tanking, materialer og struktur, autonom flygnings- og oppdragskontroll, simulasjon- og systemintegrasjon, samt det som gjør seg best på engelsk: "vision-based flight control". Førsteintrykket er noe i retning av Star Wars.

Einar Holst Clausen

JAPAN MOTTOK DEN SJETTE SOURYU-CLASS UBÅTEN

Japan har en godt utrustet Marine. Den 31. oktober sjøsatte Kawasaki Heavy Industries (KHI) den sjette Souryu-klasse, diesel-elektriske (SSK) ubåten til Marinen. Denne siste ubåten skal være operativ i løpet av 2015. Den har et mannskap på 65, er 84 meter lang, veier 2.900 tonn i overflatestilling og kan ha en hastighet på 13-20 knots henholdsvis over/under vann. Ubåten har UGM-84 missiler som kan skytes ut fra torpedorørene, samt 6 stk 533 mm Type 89 torpedoer. Våre ULA-klasse ubåter blir små i forhold til de nye og svært moderne ubåtene.

Einar Holst Clausen

GENERALMAJOR RUNE RAABYE TROPPEP PÅ SOM NY SJEF FOR HEIMEVERNET

Fanene fra alle HVs områder sto på parade.

Under en seremoni på Terningmoen den 14. november, ble generalmajor Kristin Lund takket av som GIHV. Forsvarssjef Harald Sunde, som selv forlot Forsvaret den 19. november, roste Kristin Lund for den jobben hun har utført siden 2009. Hun tok over i en tid med lavt budsjett, lite øving og midt i en radikal omstilling.

Generalmajor Rune Raabye har tung militær utdanning og lang og variert tjeneste nasjonalt som internasjonalt, og overtar i følge Sunde et veldrevet Heimevern, som fortsatt har noen utfordringer å forholde seg til i årene fremover. Raabye sa selv at han ser frem til å gyve løs på jobben som sjef for denne tradisjonsrike forsvarsgrenen.

Til stede var forsvarsattachéer fra så vel USA som Kina og fra de Nordiske landene, samt tjenestegjørende og pensjonerte generaler, i tillegg til et knippe sivile spesielt inviterte gjester. Alle fikk fingermat og forfriskninger under en mottagelse i befalsmessen etter seremonien. BFO var selvfølgelig til stede både med leder BFO og undertegnede.

BFO ønsker Kristin Lund lykke til som ny Veteraninspektør og Rune Raabye som generalinspektør for Heimevernet!

Einar Holst Clausen

Tjenestegjørende og pensjonerte generaler, attachéer fra USA Kina og nordiske land samt mange sivile gjester overvar seremonien.

Forsvarssjefen flankert av påtroppende og avtroppende GIHV.

GIHV Kristin Lund inspiserer sin stab for siste gang.

Seremoniplassen med HV musikken flaggborg gjester og HV stab.

MOTORMESSE PÅ LILLESTRØM

Med motormesse i nabolaget siste helgen i oktober, klarte ikke Offisersbladet å holde seg unna. Her er fire små glimt fra en svært godt besøkt messe, med «godsaker» for både jenter og gutter.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Denne BMW 3 serie kunne gjerne tilhørt en storm-ingeniør!

Det er ingen grenser for pynt og kunstmaling på trailerne.

Man kan tydeligvis gjøre mye ut av VW Boble.

MCer for enhver smak Dette var eldre nyrestaurerte Custom og choppere.

BFO med engasjement, krav og saklig, konstruktiv systemkritikk

Nok et begivenhetsrikt år går mot slutten og vi kan igjen konstatere at tiden går for fort. Det at 2013 har gått fort er bekreftet ved at jeg i siste utgave av Offisersbladet kunngjorde gjennomføring av BFOs 9. ordinære Kongress. Når vi nå runder årsskifte er det fem måneder igjen av inneværende Kongressperiode og forberedelsene er allerede godt i gang i BFO. For BFO er dette et viktig arbeid som krever og etterspør engasjement fra tillitsvalgte og medlemmer for øvrig. Ønsker du å bidra til utvikling og påvirkning i BFO er nå tiden inne. BFOs regioner er i startgroppen for den organisatoriske debatten om BFOs fremtid. Vil du være med så må du eie ditt eget initiativ og bruke lokalforeningen som debattarena for de veivalg du mener er de beste for BFO og for deg som medlem.

I 2014 skal forutsetningen for en ny Befalsordning etableres. Kompetansereformens ulike målsetninger skal finne sin plass i en velfungerende helhet. I tillegg til kompetansemeldingens omtale av behovene i en ny Befalsordning, vil Regjeringens forutsetning om innføring av et OR/OF system etter NATO standard legge tydelige premisser for diskusjon og fremtidig løsning. BFO legger til grunn at en fremtidig Befalsordning skal balansere rettigheter og plikter i arbeidsforholdet. Videre er det et ufravikelig krav fra en tjenestemannsorganisasjon at lønns- og arbeidsvilkår ikke må forringes ved innføring av en ny Befalsordning. Dette kravet er i tråd med budskapet fra daværende Forsvarsminister Grethe Faremo da hun påla befalskorpset et uhjemlet og unødvendig gradsnedtrekk. BFOs berettigede kritikk av dette ble imøtegått ved å henvise til at «ingen enkeltindivider skal gå ned i lønn». Selv om individenes lønn ikke umiddelbart blir skadelidende er det en kjensgjerning at denne endringen har ført til en forringelse av befalskorpsets samlede lønnsmasse. Her er viktige temaer foreløpig ikke diskutert og krever sin avklaring og tydeliggjøring. Det er jo slik at det er dette som i stor grad beskriver en ordning som god eller dårlig.

BFO vil stille tydelige krav til kommende diskusjoner og fremtidig løsning. Vi legger til grunn at normen i det norske arbeidsliv er fast tilsetning med et livslangt perspektiv. Dette innebærer at Forsvaret må legge til grunn tilsetning for hele yrkeskarrieren eller alternativet, livslang ivaretagelse. Videre legger BFO til grunn at en modernisert Befalsordning støtter opp under muligheten for et tilsetningsforhold som gir forutsigbarhet utover dagens 35 års grense for avdelingsbefal og at tjeneste må sees i sammenheng med et systematisk utdanningstilbud. Det er denne kombinasjonen som har virket og som gir Forsvaret dagens operative evne.

BFO etterspør de konkrete modellene som dekker Forsvarets behov samtidig som de ivaretar individets krav og samfunnets forventninger. Så langt er ikke disse lansert, hverken med utgangspunkt i tanken om enhetsbefal eller OR/OF ekvivalenter. Det er vår forventning at Forsvarssjefen snart kommer på banen og konkretiserer sine tanker knyttet til Forsvarets behov for Befalsordning og i hvilken retning han ønsker å utvikle personelldimensjonen videre.

Det er BFOs oppfatning at valg av modell innebærer noen grunnleggende valg, disse må klargjøres ved beskrivelse av modeller samtidig som valgenes konsekvenser må gjøres så tydelige at vi er trygge på at vi gjør de riktige valgene. Dette er en stor utfordring for prosjektet som nå er satt til å komme med anbefalinger om ny modernisert Befalsordning.

Den som trodde at arbeidet med ny modernisert Befalsordning ville bli enkel må nå sette seg ned å se på hva Befalsordningen faktisk er og hvilke verdier som er knyttet til Befalsordningen som samfunnsordning. Historikerne sier at vi må studere historien for å skjønne hva vi er og hvorfor vi er som vi er. Dette bør gjøres gjeldende nå når Befalsordningen skal fornyes.

BFO mener at mulighetene til å skape en moderne befalsordning er tilstede og at rammene som er gitt i kompetansemeldingen er gode. Det avgjørende blir om det er faktisk vilje til å investere i det personellet som skal bemanne Innsatsforsvaret og bidra til målsetningen om økt operativ evne og beredskap.

Midt i striden for et fremtidsrettet befalskorps ønsker Leder BFO alle lesere en riktig god Jul og et godt nyttår i inn- og utland.

*Eivind Røvde Solberg
Leder BFO*

**Ett yrke
– én organisasjon!**

Samfunnssikkerhet eller profesjonskamp

Rydding av bomber eller eksplosiver som er plassert i den hensikt å drepe, skade eller true er en profesjon som forsvaret tradisjonelt har støttet politiet med, i de senere år har man sett at politiet i større og større grad utfører ufarliggjøringen selv. Dette gir seg til tider underlige utslag ett eksempel nå nylig hvor minedykkere med stor kompetanse og erfaring innen feltet står og venter i timevis på at operatører fra Politiet i Oslo skal dukke opp.

Er dette en profesjonskamp og er det noen som roper «MIN MAYDAY» eller er dette fornuftig bruk av offentlige ressurser? Første konklusjon må da være at det ikke er noen kamp om hvem sin mayday det er. Det vil alltid være politiets ansvar da plassering av eksplosiver eller noe som skal oppfattes å være eksplosiver er en kriminell handling. Kriminelle handlinger i Norge er politiets ansvar.

Når det er sagt så er det etter min mening viktig å se på ressurser og bruken av disse. I ressurser ligger det materiell og utstyr, men også ikke minst personell og dette personellens kompetanse, erfaring og holdninger.

I Forsvaret ble det første reelle materiellet for å ufarliggjøre potensielle terrorbomber anskaffet på -70 tallet. Materiellet stod på Helge-landsmoen og ble betjent av en liten, men entusiastisk gjeng offiserer på Våpenskolen Hærens Våpentekniske korps. Det var ikke mange utkallinger i året, og samarbeidet mellom Forsvar og Politi opplevdes som godt, selv om politiet til tider hevdet at det tidvis tok lang tid for Forsvarets bombegruppe å dukke opp. Dette gikk greit fremover med noen materiellforbedringer og en liten, men jevn strøm med offiserer til England for å få utdanning av det britiske forsvaret som med utgangspunkt i problemene i Nord Irland har stor kompetanse og kapasitet. Utrykninger ble håndtert ved at Distriktskommandoene, senere FOHK hadde lister med personell som hadde autorisasjon til å rydde terrorbomber. Disse ble oppringt når det var behov for eksplosivryddere og var de klar så rykket de ut, noen beredskap fantes ikke, og det hele kan beskrives som en stor dugnad.

Så kom OL til Lillehammer og Forsvarets kapasitet og kompetanse på feltet ble avgitt til politiet, og forsvarets nærest samlede kapasitet innen rydding av terrorbomber ble lagt under politiets Eksplosiv, Søk Rydde og Etterforskningsgruppe. Det ble i anledning OL anskaffet et langt større antall materiellsatser, og utdanningen av personell ble intensivert. Materiellsatsene som ble anskaffet ble øremerket for lokalisering rundt i Norge etter OL. Etter terrorangrepene i New York og Washington 9. september 2001 ble det hele profesjonalisert i Forsvaret. Man startet med å ha en relativt liten gruppe mennesker på beredskapsvakt med en definert uttrykningstid. Utover i 2000 tallet ble denne ordningen utvidet til å gjelde alle forsvarsgrener, som gikk inn i en rotasjonsordning på beredskapsvakten.

Forsvaret har et vel etablert system med kurs, autorisering og oppfølging av kompetansen til dette personellet. Det gjennomføres årlig treninger og alt operativt personell må gjennomføre og bestå en årlig autorisasjon for å vise at de holder adekvat standard både på bruk av materiell og teknikker, men ikke minst at de gjennomfører og bruker dette på en sikker og trygg måte.

Politiet hadde anskaffet og trent bombehunder i forbindelse med OL i 1994. Denne kapasiteten blir etter OL videreutviklet og brukt til å rykke ut på mistenkelige objekter og til klarering av VIP områder i forbindelse med statsbesøk og lignende i Norge. For at hundefører skulle kunne lede hunden inn uten å utsette seg selv for alt for stor risiko ble det anskaffet verneutstyr som hjelm med visir og tilpassede skuddsikre vester. Dette ble etter hvert erstattet med hele beskyttelsesdrakter, såkalte bombedrakter.

Etter hvert som Politiet fikk mer og mer utvidet ønsket eller det opplevde behovet for å gjøre en positiv handling seg. Dette oppfattes dels som en profesjonsstolthet, og dels som et behov for raskest mulig å få ned sperrebåndene og livet tilbake til det normale igjen. Mer materiell ble anskaffet og noe av personellet fikk utdanning i Sverige og til dels i England. Denne utdanningen fremstår som litt tilfeldig og ikke underbygget av en helhetlig tankegang. Da står man igjen med to eksplosivryddekapasiteter i Norge.

Forsvaret som må ha denne kapasiteten både for nasjonalt sikkerhet i tilfelle væpnet konflikt, og for å sikre eget personell i forbindelse med utenlands-operasjoner. I Forsvaret er det et relativt stort antall befal og offiserer som har denne spesielle kompetansen. Dette personellet er underlagt et strengt regime for hvor en lang utdannelsesrekke skal gjennomgås og bestås. Etter endt grunnutdanning blir disse autorisert, og må fremstille seg for re-autorisasjon hvert år. Mange av forsvarets har stor erfaring i å rydde terrorbomber lagt ut for å drepe. Dette er en erfaring de har opparbeidet seg igjennom deltagelse i mange av de utenlandsoppdrag det norske Forsvaret har vært involvert i de senere år.

Politiets bombegruppe, som er en del av Politiets hundetjeneste teller ikke mange hoder. De er så langt undertegnede kan se oppstått etter «mission-creep» systemet, det vil si at de aldri er formelt bestemt opprettet, men har dukket opp litt etter litt. Det har vært justisministre som inntil ganske nylig skal ha uttalt at denne kapasiteten skal ikke politiet ha. Det er ikke noe som tyder på at de har en helhetlig utdannelsesmodell med autorisering og re-autorisering. Nå kan dette leses på to måter. Er dette å gråte for sin egen syke mor, eller er dette et spørsmål om samfunnsøkonomi og ikke minst om sikkerhet. Sikkerhet for samfunnet og for den enkelte som blir satt til å gjennomføre det krevende oppdraget det er å nærme seg et objekt som er plassert der for å terrorisere og drepe.

Min konklusjon blir kanskje ikke uventet: Politiet vil selvsagt alltid ha ansvaret for en situasjon hvor det er plassert ut eksplosiver for å terrorisere. Dette er en kriminell handling. Men Politiet bør søke en mye nærmere kontakt med Forsvaret som har langt flere operatører, et bedre og mer robust utdanningssystem og et system med etablerte prosedyrer, dette gir en langt større sikkerhet både for samfunnet og for operatøren.

*Even Mølmshaug
Forhandlingsleder BFO*

Tidligere sjef Forsvarets ammunisjons- og eksplosivryddeskole

**Du forsvaret landet
– vi forsvaret deg!**

OMSTILLINGSBREV NR 7/2013

Mye har skjedd innen omstillingsfronten i 2013. Partene har bilagt striden om Forsvarets øverste firkantorganisasjon, vi har startet på en informasjons- og samarbeidsavtale, arbeidet med kompetansemeldingen er i gang osv. Utfordringer er det nok av til alle som ønsker å bidra og gledelig er det da at vi har fått valgt nye HTVer i FLO, FAK og LOS. Vi har også byttet Forsvarssjef og rett over jul blir det også ny sjef Forsvarsstab. Dette er endringer som vil påvirke oss alle i året som kommer, men mer om det i neste utgave.

En liten status fra HTV SSJ Tor Erik Eide

Tor Erik Eide ønsker alle i Forsvaret generelt og Sjøforsvaret spesielt et riktig god jul.

Sjøforsvaret har fremdeles store personellmessige utfordringer i enkelte deler av Marinen. Task force personell har igangsatt en rekke tiltak for å bedre på situasjonen, men flesteparten av disse tiltakene har et langsiktig perspektiv. Bla. økning i antall kadetter på Sjøkrigsskolen. For tiden er personellsituasjonen i U-båt våpenet mest kritisk, GIS vurderer nå ekstraordinære tiltak for å beholde personellet.

Sjøforsvarsstaben (SST) har gjennomført en evaluering av Avdelingsbefals ordningen i Sjøforsvaret. Denne er fremsendt Forsvarsstaben. BFO Sjøforsvaret mener SST har gjort et godt arbeid, og deler konklusjonene i rapporten. BFO vil benytte rapporten videre i vårt arbeid med evaluering av avdelingsbefalsordningen i forsvaret sett under ett.

Det ble i slutten av oktober gjennomført styringsdialog mellom GIS og nivå 3 sjef, og virksomhetsplanen (VP) for Sjøforsvaret blir drøftet med organisasjonene i uke 50. VP gir føringer for den aktiviteten som blir prioritert i 2014. Samtidig er det gledelig å se at regjeringen har gitt ekstrabevilgning til Kystvakten for å gjennomføre mer aktivitet i 2014, sier HTV BFO Tor Erik Eide til Offisersbladet.

Yrkesskader, bilulykker, pasientskader – Rammeavtale inngått

BFO har inngått en rammeavtale med advokatfirmaet Normann & Co. ANS ved advokat Kjell Inge Ambjørndalen. Rammeavtalen sikrer at medlemmer, som trenger juridisk hjelp, får en profesjonell vurdering knyttet til et av temaene yrkesskader, personskader etter bilulykker, kompensasjonsordningen i Statens Pensjonskasse eller pasientskader. Undertegnede har hatt et nært samarbeid med Kjell Inge i flere år og han har hjulpet mange av våre medlemmer når behovene har vært som størst. Kjell Inge har godt over 10 års allsidig praksis innenfor trygderett og har også så langt ført en sak for høyesterett.

Rammeavtalen sikrer en gratis vurdering av aktuell problemstilling (om man har en sak eller ikke), evt også et møte for å avklare detaljer i saken. Kostnader når saker fremføres, vil ble en sak mellom advokatfirmaet og aktuelt forsikringsselskap eller Statens Pensjonskasse.

De som ønsker, eller har behov for en vurdering kan kontakte BFO eller ta direkte kontakt med Kjell Inge på tlf 22 12 11 89 evt kjell.inge@normann-co.no

Kort intervju med advokat Kjell Inge Ambjørndalen

Ifm inngåelsen av rammeavtalen diskuterte vi forskjellige problemstillinger og et av spørsmålene jeg stilte var hva er det de ansatte og arbeidsgiver særlig må tenke på.

I nyere Høyesterettspraksis har man lagt stor vekt på at det foreligger skriftlig dokumentasjon; om ulykkeshendelsen og om symptom-bildet. Arbeidsgiverne må fylle ut skademeldinger, så grundig- og så tidlig som mulig. Og de skadelidte må ikke vente for lenge med å gå til lege. Har man vært utsatt for en

Advokat Kjell Inge Ambjørndalen er klar til å støtte BFOs medlemmer når uhellet er ute.

ulykke vil man i mange sammenhenger forvente at det finnes et legenotat innenfor de første tre døgnene etter ulykken."

Blir du skadet om bord på et Kystvaktfartøy har du lange friperioder, er det noen utfordring? Dette kan ofte være problematisk, særlig dersom skade ikke blir meldt fordi den skadelidte holder ut til arbeidsperioden er over og håper at alt skal gå over, når de bare får slappet av i friperioden. I slike tilfeller vil man ikke ha dokumentasjon for verken ulykkeshendelsen eller akuttssymptomene, noe som i verste fall kan medføre at hele erstatningskravet går tapt. Uansett, utsettes du for en arbeidsulykke, meld i fra.

Problemene er der fortsatt, men legen sier at nå er det egentrening og tid som må til for å leges. Etter noen år får du et tilbakeslag, har du da krav på erstatning?

Det er mange skadelidte som ikke får erstatning fra forsikringsselskapene i slike tilfeller, hovedårsaken er at man etter noe tid, slutter å gå til lege. Ofte er det legene selv som sier at de ikke kan hjelpe og at den skadelidte må gjøre så godt han kan på egen hånd, eksempelvis gjennom egentrening. Når en spesialist flere år etterpå skal vurdere saken, vil man imidlertid gjerne henge seg opp i dette. De vil legge til grunn at man må ha vært mye bedre, kanskje helt frisk, i den

perioden man ikke har satt spor etter seg. Høyesterett har også tiltrådt et slikt utgangspunkt, noe som etter Ambjørndalens oppfatning er en tragedie for mange mennesker: "Det er vanskelig å forstå at Høyesterett ikke kan basere seg på en væremåte som for de fleste mennesker fremstår som naturlig, særlig når den i en behandlingssituasjon anbefales av nettopp de medisinske sakkyndige". Men, når rettssituasjonen først er slik, oppfordrer Ambjørndalen alle som utsettes for en skade eller ulykke, til jevnlig å dokumentere sine symptomer hos fastlege eller andre.

Vi drøfter en masse forskjellige problemstillinger og jeg skjønner fort at vi ikke kan beskrive alle, så jeg stiller Kjell Inge et generelt avslutningsspørsmål om hva medlemmet bør gjøre om man skades eller utsettes for arbeidsulykke?

Får man som BFO medlem en skade, eller utsettes for ulykke, ta en telefon til meg (22 12 11 89) eller send meg en e-mail (kjell.inge@normann-co.no). Det er bedre å få en tidlig vurdering av et mulig krav, enn årelang usikkerhet, byråkrati og frustrasjon. Du identifiserer deg gjennom ditt medlemsnummer i BFO.

BFO presenterte ny HTV for sjef FLO

BFO er opptatt av at våre tillitsvalgte møter et reelt partsnivå, hvor det er gitt nødvendige fullmakter og myndighet til å

HTV Tor Arne Irgens, sjef FLO Petter Jansen og P-sjef FLO Roy Fransplass ser frem til felles utfordringer i 2014.

FAKTA:**Ny HTV i FLO**

Kommandørkaptein Tor Arne Irgens startet i Sjøforsvaret i 1982 som vernepliktig og via en periode som vervet, ble det befalskurs Marine og Sjøkrigsskolen i 1991-93. Tor Arne har i tillegg tatt Stabs-skole og mye utdannelse sivilt ved BI, UIT og UIB. Tor Arne har hatt en rekke tillitsverv både som menig/vervet i TMO, FSTL og BFO. I BFO inkluderer dette ulike utvalg og råd, verv i lokalforinger ved Haakonsvern, Ramsund og Sortland, HTV ved samme, samt medlem i Sentralstyret og Hovedstyret.

Tor Arne Irgens tjenestegjør nå som sjef for PLCS-seksjonen ved FLO/Felleskap-Informasjonsforvaltning, med hovedfokus på informasjons og datakvalitet ved overføring av data til/fra FIF. Oppgavene består i både utvikling, vedlikehold og implementering av standarder, metoder og verktøy. Prosjektstøtten er nå fokusert rundt P5436 Kampvogn, P7600 F-35 og Et Felles Løft i FLO.

ivareta de ansatte, i dialog med de tillitsvalgte. Dette er også noe sjef FLO, Petter Jansen, er opptatt av og fikk dette fikk fokus, da nestleder BFO Jens B Jahren presenterte vår nye HTV FLO Tor Arne Irgens.

Tor Arne Irgens er tydelig på at han i rollen som HTV, også har et ansvar i å fremme FLO som organisasjon, så vel som å ivareta medlemmenes interesser innenfor gjeldende lov- og avtaleverk. Tor Arne har en betydelig detaljkunnskap om FLO og dette er kunnskap som er viktig å ha med seg i den videre utviklingen av FLO. Mange av Tor Arnes tanker rundt utvikling og mulighetene for å ta ut effekt av dagens organisasjon, deles også av sjef FLO.

Et tema som ble berørt, var utfordringene FLO har med å sikre nødvendig militær kompetanse. Både sjef- og P-sjef i FLO var tydelige på at det å ha militær kompetanse,

samt forståelse om og erfaringer fra operasjoner, er viktig for FLO som organisasjon. FLO har mange stillinger som krever denne type kompetanse. Det forekommer at mange av disse stillingene lyses ut både to og flere ganger, uten at noen blir tilsatt. Når disse så gjøres om til sivile, så får man ofte fylt vakansen, men kanskje ikke med den rette kompetansen. Befal med spisskompetanse som er etterspurt i FLO, opplever ofte at de får bedre betingelser i det sivile.

Nestleder BFO Jens B Jahren og vår nye hovedtillitsvalgte i FLO Tor Arne Irgens har det bestemte inntrykk at sjef FLO Petter Jansen og hans P-sjef oberst Roy Fransplass ønsker et godt samarbeid med de tillitsvalgte. Utfordringen vi har i tiden som kommer er å sette Tor Arne i stand til å operere som tillitsvalgt på overordnet nivå i en av de største driftsenhetene i Forsvaret.

BFO er overbevist om at dette kan løses om man gir større påvirkning på beslutningene til ATV-nivå og at behandlingen på nivå 2 endres fra å ta detaljer på stillingsbeskrivelser til å drøfte saker som kan bringe FLO videre, på gode beslutninger som omfatter hele Forsvaret.

FSJ VP R&T nr 8 – Prosjekt 2814 – status

17.oktober drøftet vi rettelse og tillegg (R&T) nr 8 til Forsvarssjefens virksomhetsplan (FSJ VP) 2013. Her ønsker Forsvarssjefen å overføre prosjekt 2814 fra LOS-programmet til FLO. Utfordringene var dels relatert til tid, kost og ytelse i prosjektet og dels til FLOs evne til å understøtte prosjektet ressursmessig. Overføringen skulle skje pr 1. januar 2014. LOS skulle videre utrede hvordan resterende funksjoner/oppgaver kunne ivaretas i Forsvarets linjeorganisasjon, dersom LOS ble nedlagt pr 1.august 2014.

Ingen konsekvensutredninger

Tiltross for at det i arbeidsgivers grunnlag står at eventuelle konsekvenser utredes, som del av høringsprosessen før utgivelse av R&T, fikk ikke organisasjonene dokumentert informasjon hva angår konsekvenser hverken i forkant eller under motet. Arbeidsgiver hevdet tvert i mot at overføringen av 77 årsverk til FLO,

kun ville medføre et ekstrabehov på 0.2 årsverk. Videre hevder arbeidsgiver at personellet skal sitte der de sitter i dag og skal fortsatt støttes av LOS. BFO etterspur gevinsten av å overføre prosjektet. Hva som setter FLO bedre i stand til å understøtte prosjektet når de selv har overtatt ansvaret, vitner om at det er viljen og ikke evnen det har skortet på.

Også programstyret reagerte på overføringen og etterlyste konsekvensutredninger for materiellkontroll og styring. Forsvarsdepartementet (FD) mener FSJ ikke kan overføre prosjektet før det foreligger en presisering, endring og tillegg til iverksettelsesbrevet (PET) fra FD. Det var FD og ikke Forsvaret, som besluttet opprettelsen av Program LOS. Stortinget ble informert om dette i St meld nr 10 (2005-2006). På bakgrunn av dette fremmet BFO krav om at R&T nr 8 ble kansellert, evt at partene ble innkalt til nytt møte. BFOs argumentasjon var den usikkerhet en ikke utgitt drøftet R&T skaper for berørte avdelinger og den uryddigheten dette skaper ifht til Hovedavtalens regler. Forsvarsstaben fremholder at overføring av Prosjekt 2814 LogP vil skje i tråd med oppdrag gitt i R&T nr 8, drøftet 17. oktober.

Hva er status?

I FLO har man etablert en prosjektorganisasjon «Et felles løft for FLO», som berører 65 årsverk i FLO/IKT og FLO/Felleskapasiteter. Medbestemmelsen i Felleskapasiteter er ikke ivaretatt i samsvar med Hovedavtalen. Gjennomfø-

ringen av prosjektet er ikke i samsvar med det som fremkom på HATA-møte i FLO, forut før etableringen.

FST sitter på en ferdig drøftet R&T, men nekter å gi denne ut og begrunnelsen er at Sjef FST Admiral Jan Erik Finseth ikke har signert dokumentet. Fakta er at FST nylig har sendt et skriv til FD, hvor de ber om å få lov til å overføre P2814 til FLO som beskrevet i R&T nr 8.. Dette tar BFO som en bekreftelse på at FST ikke hadde hjemmel eller godt nok grunnlag til å gi de oppdrag som er beskrevet i R&Ten. LOS har også startet på de oppdragene som er opplistet i R&Ten, dette tiltross for at den enda ikke er sendt ut. Mon tro hvem som har pålagt LOS det oppdraget.

Konklusjon

Forsvarsstaben har i denne sak opptrådt klønete og skapt usikkerhet for mange. Gjennom ukuelig trygghet på egen dyktighet har de overkjørt organisasjonene, noe som har ført til en omstilling som ikke er i samsvar med Hovedavtalen. Det er beklagelig at FST ikke så seg tjent med å innarbeide dette som et nytt oppdrag i FSJ VP 2014, fremfor å sette medbestemmelsen på prøve, nok en gang.

Hva er Logistikkprosjektet?

På medlemsmøte og ettermøte i LOS torsdag 7.november, ble det mye diskusjon rundt status på prosjekt 2814 og hva oppleves å være utfordringen. Med fare for feil gjengivelse gjengis her spørsmål og problemstillinger som ble luftet.

Man snakker mye om en releaserstrategi. Hva er dette, er partene fornøyd og når vil vi merke noe i Forsvaret?

Prosjektet fikk forsinkelser i Business Blueprint, og hovedårsaken var at omfanget viste seg å være for stor for realisering. Prosjektomfanget ble derfor delt inn i tre releaser (innimellom kalt delleleveranser). Prosjektet jobber nå med den første releasen, som vil ha utrulling i 2015. Denne releasen inneholder mye på eierskapsforvaltning, vedlikehold og virksomhetsstyring. I tillegg kommer en del andre områder også. Det var mange diskusjoner

med Forsvarets fagmyndigheter før denne ble landet, og alle ble ikke nødvendigvis like fornøyde.

Vil prosjektet gi noen gevinst for Forsvaret og er dere enige om hovedtrekkene?

Prosjektet har presentert et gevinstbilde som dannes på bakgrunn av krav i Gjennomføringsoppdrag (GO) og arbeid i de ulike løsningsteamene (forskjellige team som løser forskjellige og konkrete oppgaver). Forsvarets gevinstmetodikk er lagt til grunn. I flere skriv har FLO gitt tilbakemelding om at de ikke nødvendigvis stiller seg bak de beregningene som prosjekt 2814 har gjort knyttet til gevinst. I tillegg har FLO egne planer om å foreta visse organisatoriske endringer i nær fremtid. FLO anbefaler «at videre konkretisering av effektene fra innføring av LogP, ivaretas av linjeorganisasjonen i FLO, for å sikre en helhetlig tilnærming til effektene fra prosjektet og øvrige tiltak i FLO.»

Det har vært kritisert at man ikke får utnyttet avgitte resurser på en tilfredsstillende måte og dette har vært noe av beveggrunnen til at FLO ønsker å overta prosjektet fra 1.januar. Hvordan oppleves situasjonen i prosjektet?

Da snakker vi om ressurstilgang generelt, og spesielt til områder som direkte er en del av Accentures leveranseansvar. Spesielt gjelder dette våpensystemekspertene og lokale ekspertbrukere (LEB). Linjen har ikke hatt problemer med å stille med resurser, til områder hvor de har egeninteresse. Dette gjelder blant annet test og hjelp til innføring, bl a Lokale innføringsledd (LOIL-apparatet). Når det gjelder opplæring mener FLO at dette er mer et tema beskrevet som prosjekttinterne behov. GO sier at Forsvaret er forpliktet til å stille med ekspertbrukere, uten at prosjektet skal finansiere disse. På tross av dette har P2814 allerede tatt grep ved å omdisponere BPM-ressurser til hhv Test og Training for å minimere belastningen for linjen. Vi mangler våpensystemekspert fra linjen for å ferdigstille funksjonelle konverteringsspesifikasjoner. Her har ikke FLO bidratt med den kapasiteten som prosjektet har etterspurt. FLO har

forklart dette med at personellsituasjonen er anstrengt, og at det også er andre påkrevende oppgaver som FLO skal utføre.

Jeg har merket meg at det er noe uenighet mht hvorvidt FLO kan eller vil levere de kapasiteter som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet i samsvar med tidsplan. Hva er det egentlig dere sier da?

Forsvarets motivasjon med å flytte P2814 over til FLO er velkjent, men kanskje ikke like godt forankret i alle fora. Det nevnes behov for tettere samarbeid. Det virker som om det saliggjørende er å overføre prosjektet, da vil ressurssituasjonen være løst. Vi håper og tror at dette er følelser, for hadde det vært slik at FLO holder tilbake ressurser, i påvente av en overføring til FLO, er jo dette totalt uakseptabelt. Det nevnes også at «En overføring til Sjef FLO vil gi større forutsigbarhet for personellet i prosjektet og redusere risikoen for at kritisk kompetanse søker seg bort.» Denne påstanden er langt fra underbygget, og det er mange i prosjektet som ikke er av samme mening. Dette er noe BFO vil følge opp i tiden som kommer.

Det at det foreligger en drøftet R&T nr 8, men ikke iverksatt, samtidig som både FLO og LOS kjører på som om dokumentet var utgitt, er utfordrende. FD må gi ut en presisering, rettelse og tillegg (PET) for at prosjektet skal kunne overføres til FLO, hva vil en slik PET normalt inneholde?

En PET sier noe om tidligere eller nye oppdrag til Forsvaret ift til politiske beslutninger. Det er antatt at FD vil stadfeste at gjennomføringsoppdraget ligger fast, herunder også gevinstbildet, samt krav om at Forsvaret bidrar med ekspertbrukere til prosjektet. Det er også trolig at FD vil si at releaseinndelingen ikke skal røres. Årsaken til dette er følgende tekst i Prop. 136 S (2012-2013) Endringer i statsbudsjettet 2013 under Forsvarsdepartementet (Investeringsringar i Forsvaret og andre saker): «For å redusere risiko i gjennomføringa og sikre kontroll med kostnadsutviklinga, er det gjennom kontraktsforhandlingar no semje om å dele prosjektet opp i tre delar med eit bestemt omfang og med ein ny tidsplan». Regjerin-

gen ønsker helst ikke nye diskusjoner om slike releaseinndelinger, og det er mulig dette altså inntas i PETen.

Nå er BFO kjent med den nye statsråden Ine Marie Søreide. Eriksen ønsker en totalvurdering av prosjektet før man går videre. I mellomtiden arbeider en masse mennesker målrettet for at Forsvaret skal få et logistikkprosjekt som skal bidra til økt kontroll, tilgjengelighet, økonomisk besparelse og økt effektivitet.

FSJ VP R&T nr 9

R&T nr 9 ble behandlet 21.

november. Denne gangen var det Jens B Jahren som var BFOs representant. Fra møtet kan vi rapportere følgende:

- Oppdrag til GIS om å øke robustheten på fartøyene i Kysteskadren innenfor tildelte årsverk. BFO mente Forsvarsstaten var vel mye detaljorientert og etterlyste hvorvidt oppdragsformuleringen var en delegert myndighet i praksis (myndighet til å gjøre noe under beinhard styring fra FST)
- Utrangering av eiendom, bygg og anlegg i Forsvaret synes å ha stoppet opp. Det blir gitt detaljerte oppdrag til GIS, GIHV, Sjef FLO og Sjef Cyfor med tanke på EBA i Trøndelag og Rogaland.
- Det etableres et assisterende Forsvarets Hovedverneombud i Forsvaret
- Detaljerte oppdrag mht omstilling og etablering av Forsvarets bedriftshelsetjeneste. Her er det avgitt både årsverk og fastsatt tidsfrister for når BHT skal være etablert.
- Årsverksendringer. Som følge av etableringen av bedriftshelsetjenesten har enkelte DIFer fått tilført nye årsverk. Totalt forbruker Forsvaret nå 16693 årsverk.

Ny Hovedtillitsvalgt i LOS-programmet

På ovenstående medlemsmøte gikk OTV Pål Sævik og undertegnede gjennom verdien av å ha tillitsvalgte som vil og kan ta tak i de utfordringer som treffer de ansatte i hverdagen, i prosjektet og andre tariffestede forhold. Medlemmene ga uttrykk for betydningen av å bli hørt, herunder komme frem med

OTV Pål Sævik er glad Odd Roar Kaspersen og Tom W Larsen sa ja til å bli hhv HTV og vara HTV i LOS-programmet.

FAKTA:

Ny HTV LOS

Kommandørkaptein Odd Roar Kaspersen startet på Sjøforsvarets Gymnastikkskole i 1990, tok mellomfag på idrettshøgskolen, kvalifikasjonskurs på Sjøkrigsskolen i 1997 og har metodekurs på stabsskolen, samt flere lengre kurs ved sivile høyskoler. Odd Roar har allsidig tjenesteerfaring fra Sjøforsvaret, Kystjegerkommandoen (sjef P). Han har vært skolesjef ved Sjøforsvarets skolesenter, skole for fysisk fostring, tjenestegjort ved FKL/Logistikk, FPT, INI, adjutant for H.M. Kong Harald, delprosjektleder i P2813 og er nå senior stabsoffiser i LOS-programmet. Han kan kontaktes på mail: oddka@hotmail.com, FisBasis eller tlf 99094795.

Orlogskaptein Tom W Larsen har sin utdanning fra Befallsskolen for Kystartilleriet 1987-88, sjøkrigsskolen 90-92 og 97-99, Master of Science på deltid i perioden 2010-2012. Han har allsidig tjeneste fra Kystartilleriet, samt prosjektarbeid i Sjøforsvarets forsyningskommando og har jobbet i LOS-programmet med diverse virksomhetsmodellering og arkitektur, siden 2003. Tom er nå Teamleader styring og ledelse i P2813. Han kan treffes på tomlarsen@mil.no eller tlf 99094755

meninger og være trygge på at de blir ivaretatt i den tiden alle ser konturene av. Det er litt artig når et samlet medlemsmøte med påfølgende mailutveksling med de som ikke kunne være tilstede, enstemmig valgte kommandørkaptein Odd Roar Kaspersen til ny HTV og orlogskaptein Tom Wilhelm Larsen som vara HTOV i LOS.

Møte i Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg

Årets siste møte i Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg ble avholdt på Akershus Festning 26. november. Av de saker som ble behandlet, kan nevnes:

- Forsvarets hovedverneombud tok opp redusert allmenhetstilbud til vernepliktige i Sjøforsvaret, luftforsvaret, Hæren, FLO og Cyber. FSAN terminerer tilbud om nattlig sengeplass på Terningmoen, Skjold og Bardufoss. Dette betyr at mange kan få lange reisestrekninger for å få et godt tilbud.
- Orientering om rapport fra Kebnekaiseulykken.
- Status overtid i Forsvaret, herunder svarbrev til riksrevisjonen etter tverrgående kontroll av overtid i forsvarssektoren. Vi bruker mindre overtid nå enn tidligere år, men forbruket er fortsatt høyt.
- Orientering om tilsvaret til arbeidstilsynet vedrørende kjemikaliehåndteringen ved 138 LV på Ørland.
- Status sykefravær. Forsvaret har et stabilt lavt sykefravær ifht til resten av statlig sektor både for kvinner og menn. Tallene kan gi et skjevt bilde, da det synes som om menn er mindre syke enn kvinner, men husk at et betydelig antall ansatte har særaldersgrense på 60 år og det innvirker selvfølgelig i positiv retning for menn. I 2012 var fraværsprosenten 5.9 % for kvinner og 2.4 % for menn. Samme trend de to første kvartal i 2013.
- FHAMU fikk en status på utviklingen av HMS-registreringen i Forsvaret mht antall, type saker, samt hvordan disse er fulgt opp lokalt. Konklusjonen er at det drives mye godt HMS-arbeid ute ved avdelingene.
- Gjennomgang av vernepliktundersøkelsen. Mobbing og

uønsket seksuell trakassering må gi konsekvenser for den som utfører slike handlinger. I kjølvannet av denne saken kom forslag til tiltak vedrørende trakassering. Forslagene var basert på en SINTEF-rapport, samt Forsvarets medarbeiderundersøkelse. Offisersbladet kjenner ikke utfallet av diskusjonen som ble holdt i FHAMU.

Ny Hovedtillitsvalgt i FAKT

OTV Pål Sævik hadde invitert representanter fra BRAene i FAKT til lunsjmøte i BFOs lokaler 25. november. Målet var å få på plass en ny HTV og vara HTV, slik at BFO har et partsforhold ved FAKT i samsvar med Hovedavtalen m/ tilpasningsavtale for Forsvaret § 9. Etter en kort orientering om hvordan BFO er organisert, herunder hvordan samspillet mellom de forskjellige nivå er ment å samarbeide til beste for Medlemmet, BFO og Forsvaret, var interessen skapt for at Kaptein Rolf Falchenberg ble valgt til ny HTV i FAKT, som vara HTV ble valgt Ola Tomter. Valget ble stadfestet gjennom en mailrekke fra OTV Pål

FAKTA:

Ny HTV FAKT

Kaptein Rolf Falchenberg tok befalsskolen ved LBSK i 1996-97, Luftkrigsskolen i 1998-2000, begge skoler innenfor materiellforvaltning. Rolf har fullført flere sertifiseringsprogrammer innenfor flere fagområder. Han har 13 års tjeneste innenfor velferden og tjenestegjør nå som leder OGF/Velferdskontor på Kolsås. Han kan treffes på rfalchenberg@mil.no eller tlf 99208326.

Kaptein Ola Tomter hadde jobb ved HV-04 i perioden 2001-2005, HV-05 i 2005-2009 og ble tilbeordret FAKT i 2009 og fikk stillingen som idretts- og aktivitetsoffiser i Forsvarets Veteransenter på Bæreia fra 1. januar 2011. Ola har tjeneste i utlandet i perioden 2007-08 OMLT Brigade og i 2010-11 NSE 18, da som idrettsoffiser. Han kan treffes på otomter@mil.no, tlf 99096546.

Sævik og vi er glade for at medlemmene er fornøyd med valget.

På møte gikk vi gjennom de utfordringer vi står foran, herunder møte medlemmets behov for informasjon, ivaretagelse og det faktum at de ansatte ønsker å bli hørt. I tiden som kommer vil vi vektlegge teambygging, kompetanseheving og få vårt organisasjonsapparat i FAKT til å fungere etter de store organisasjonsendringene som skjedde i 2009. FAKT er nå en ganske stor DIF med geografisk stor spredning og mange fagfelt/områder. Det vil gå noe tid for å få organisasjonen til å fungere optimalt, men det er en støtte når alle deltakerne på møte lovet å stille helhjertet opp når det var krevet.

Glad gjeng som nå har fått på plass HTV og vara HTV i FAKT. Fra venstre Vara HTV Ola Tomter, OTV Pål Sævik, HTV Rolf Falchenberg, Helge Lund, Steinar Hervik og Dan Arve Eliassen.

Vi i forhandlingsutvalget ønsker våre lesere en riktig fin jul og et godt nytt år.

jens.jahren@bfo.no

ragnar.dahl@bfo.no

tom.skyrud@bfo.no

even.molmshaug@bfo.no

OFFISERSBLADET BEKLAGER FEIL I FORRIGE UTGAVE

I offisersbladet nr 6 er det publisert en artikkel om Arctic Challenge Exercise 2013 på side 36 og 37.

Hovedbildet viser et jagerfly som tar av med full etterbrenner. I bildeteksten står det at det er finske F – 18 som tar av.

Det er ikke finske F – 18 som er avbildet i hovedbildet, det er en amerikansk F – 15 fra USAF Lakenheath.

Lenger ned på siden er det også avbildet 3 fly som taxer, og det er i følge teksten finske F – 18. Det er ikke F – 18 i det tilfellet heller, men 3 F – 15 (sansynligvis fra Lakenheath).

Offisersbladet takker BFO medlem Oddgeir Nese for korrigeringen.

BNS fremtiden er i boks

Kontorcontainere • Sidedørscontainere • Innredede containere
Integrert krokloft • Rammeavtale fraktcontainere • Spesialtilpasning

Tel: +47 22 90 92 50 | www.bns.no | salg@bns.no

AVDELINGSBEFAL I SJØFORSVARET

BFO har mottatt en evaluering av situasjonen knyttet til avdelingsbefal i Sjøforsvaret, og er i stor grad enig i de konklusjoner Sjøforsvaret trekker. BFO har i etterkant av innføringen av avdelingsbefalsordningen i 2005 vært opptatt av at denne måtte videreutvikles etter de intensjonene som var beskrevet, herunder tilføre mer kompetanse på lavere nivå, større kontinuitet og forutsigbarhet for den enkelte.

BFO vil berømme GIS for å iverksette et arbeid som viser status i Sjøforsvaret og gir et bilde på den faktiske situasjonen. Dette er arbeid som gjør det lettere å utvikle ordningen til det beste for arbeidsgiver og den enkelte. I den framlagte rapporten er det gjort et godt arbeid for å kartlegge dagens situasjon og tydeliggjøre både utfordringer og muligheter.

I arbeidet med ny personell håndbok, FPH del B, var BFO særlig opptatt av at en ikke måtte ha for stramme rammer for denne personellkategorien. Herunder et rigid normalavansement og klare begrensninger for gradsnivå for avdelingsbefal. I rapporten kommer det tydelig fram at normalavansementet som er innført ikke framstår som hensiktsmessig.

Normalavansement tar ikke hensyn til den enkeltes faktiske kompetanse, og er et hinder for at en får rett kompetanse på rett sted. I tillegg opplever man at personell i Forsvaret ikke kan omgå normalavansementet ved videreutdanning, mens det er andre vurderinger som gjelder for personell som blir tilsatt utenfra.

Dette er et tema BFO har tatt opp og forventer en annen forvaltningspraksis på. Sjøforsvaret opplever også et behov for å åpne for disponering også på KL- nivå, der dette er hensiktsmessig.

Samtidig er rapporten klar på at avdelingsbefalsordningen har medført større kontinuitet og høyere erfaringsnivå blant yngre befall. Det er også god rekruttering fra avdelingsbefal til grunnleggende offisersutdanning og da gjerne befall med høy kompetanse og god erfaring fra tjeneste.

Mange av de momenter som kommer fram i rapporten er tema BFO vil løfte fram i arbeidet med utvikling av ny befalsordning og kompetansemeldingen.

*Jens Jahren Nestleder BFO
Foto Forsvarets Mediesenter*

BFO-GRUNNKURS ARRANGERT PÅ SETERMOEN

Mandag 28. oktober gjennomførte BFO et grunnkurs for tillitsvalgte fra området Indre Troms. Kurset tok for seg BFO som organisasjon, medbestemmelse, hovedavtalen, arbeidstidsbestemmelser og saker som BFO arbeider med for tiden. Det var 10 kursdeltakere fra Skjold, Sørreisa og Setermoen. Kurset fikk også besøk av HTV/BFO for Hæren, Rune Isvik, som orienterte om de viktigste arbeidsområdene for han og hans ATV-er. ATF ble nøye gjennomgått av BFO sin nestleder, Jens Jahren, og det var liten tvil om at dette temaet skapte den største interesse blant deltakerne. Det er allerede tegn som tyder på at arbeidsgiver har startet en kreativ tolkning av ATF, så her gjelder det for de tillitsvalgte å være oppdatert. Mange av disse eksemplene ble drøftet og diskutert under kurset. Det var også spesielt fokus på at ATF skal reforhandles og forbedres allerede i løpet av 2014. Alt i alt et intensivt grunnkurs som ga svar på mange av de spørsmålene deltakerne lurte på.

På kvelden ble det gjennomført årsmøte for BFO lokalforening Setermoen og der ble John Nergård gjenvalgt som leder. Årsmøtet hadde 15 fremmøtte og også her ble det orientert om ATF og i tillegg en gjennomgang av BFO sine gode forsikringsordninger. Spesielt tilbudet om fullverdig reiseforsikring i Europeiske til en meget god pris ble godt mottatt. I kjent stil serverte BFO pizza med god drikke til under årsmøtet.

Tirsdag 29. november dro nestleder BFO, Jens Jahren og OTV Gunnar Lie Eide til Skjold hvor de besøkte ledelsen i begge bataljonene og fikk der tilbakemeldinger fra ledelsen på de samme temaene når det gjaldt ATF som vi dagen før fikk fra de tillitsvalgte. I forhold til den korte tiden ATF har vært praktisert viser erfaringene som en tidligere kunne anta. Den nye ATF-en krever god planlegging av arbeidsplaner både når det gjelder arbeid og fritid. Vider ble det gjennomført en stand i messa på Skjold og de nye medlemmer ønskes velkommen i BFO.

*Tekst & Foto: OTV Gunnar Lie Eide
OTV Nord-Norge*

FORSVARSDEPARTEMENTET SKAL SE PÅ FERIESAKEN PÅ NYTT

Som BFO omtalte her på hjemmesiden 21. oktober, har Ombudsmannen for Forsvaret tilskrevet Forsvarsdepartementet for å få løst saken om velferdstap etter Ferieloven. Etter å ha purret på svar så har nå Ombudsmannen fått svar fra Forsvarsministeren. I dette skrivet sier Forsvarsministeren at departementet skal se nærmere på den praksis man har lagt seg på ved vurderingen av krav om velferdserstatning for personell som har tjenestegjort i internasjonale opprasjoner. BFO ser med spenning frem til hva departementet finner ut, og velger foreløpig å sette sin lit til at den nye regjeringen ser på denne saken på en bedre måte enn sine forgjengere.

*Even Mølmschaug
Oblt/Forhandlingsleder BFO*

BFOS PENSJONSKURS I BELGIA

BFO fortsetter sin tilstedeværelse hos medlemmene som tjenestegjør i utlandet. Denne gangen var hovedårsaken til besøket et ønske om pensjonskurs fra personellet i Belgia. Sammen med OTV Utland reiste forhandlingsleder Ragnar Dahl til SHAPE og NATO HQ der i overkant av 20 personer møtte frem ved hver av avdelingene.

Ved begge tjenestestedene hadde BFOs lokale tillitsvalgte lagt godt til rette for en informasjonsrik og hyggelig dag. Pensjonskursene ble kjørt over en lang økt fordelt på de to avdelingene. Ragnar var som alltid ustoppelig, og han gjennomførte også denne gangen sitt meget informasjonstunge kurs på sin sedvanlige humoristiske måte.

BFO er den eneste organisasjonen i Forsvaret som fremstår å ha tilstrekkelig kompetanse for å avholde et slikt kurs, og over 2.000 ansatte har så langt fått med seg dette viktige temaet. I tillegg fikk de fremmøtte litt tilleggsinformasjon der vi blant annet informerte om den fortsatt pågående skattesaken. Vi benyttet også anledningen til å diskutere innspill til de kommende reforhandlingene av særavtalen.

I tillegg til et hyggelig møte med NMR på SHAPE ble det også tid til individuelle samtaler for de medlemmene som ønsket det. Det er tydelig at besøket fra BFO også denne gang oppleves som svært positivt, og vi som har vært på besøk takker for gode samtaler.

Tekst & Foto: Tor Gunnar Framnes

LAST NED APP!

BFOs nye reiseforsikring gjelder fra 1. november. Last ned app til din telefon eller lesebrett idag.

BFO har valgt Europeiske som leverandør av reiseforsikring til våre medlemmer. Vi er trygge på at dette gir en av de beste forsikringene i markedet til en veldig hyggelig pris. Mange medlemmer kontakter oss i disse dager og gir jevnt over meget god tilbakemelding på dette tilbudet. Du kan allerede nå laste ned app til både iOS og Android ved å scanne QR-kodene under, eller ved å søke opp appen på Apple Store/Google Play.

iOs

Android

EUROPEISKE
REISEFORSIKRING

ÅRSMØTE GJENNOMFØRT PÅ ØRLAND

Torsdag den 14. november ble det gjennomført årsmøte i lokalforeningen på Ørland. Som vanlig er flystasjonen hektisk, med utenlandske avdelinger på besøk og pågående nattflyging.

Lokalforeningsleder Stig Snekvik ble gjenvalgt, med Jørgen Huse som ny nestleder.

BFO gratulerer med valget, og ønsker lykke til i det kommende året.

Morten Granhaug

Stig Snekvik på talerstolen

Nyvalgt nestleder Jørgen Huse, og gjenvalgt lokalforeningsleder Stig Snekvik

BFO GRUNNKURS I BODØ

Tirsdag 26. november gjennomførte BFO lokalforening Bodø grunnkurs for sine medlemmer. Mange medlemmer + lokalforeningsleder og OTV stilte opp i fasjonable kunstneriske omgivelser på Oscar Bodøgård kunst atelier for å lære mer om BFO.

OTV Hans Petter Myrseth hadde hovedansvaret for kurspakken, og lærte de fremmøtte mye om BFO, hva BFO står for, og ikke minst hvordan BFO jobber for sine medlemmer. I tillegg ble det fokusert på medbestemmelse, og hvordan dette er tilpasset lokale forhold. Lokalforeningsleder Magne Sagvolden krydret det hele med fersk oppdatering på hvordan det er å være tillitsvalgt. Det ble også tid til å diskutere omstillingen i Luftforsvaret, og ikke minst hvordan dette påvirker Bodø Hovedflystasjon. I denne forbindelse ga både OTV og lokalforeningsleder sentral informasjon om hvordan BFO jobber, og innenfor hvilke foraer vi er representert. Dette ble knyttet opp mot hovedavtalen i staten, og eksemplifisert gjennom ulike former for medbestemmelse som er beskrevet der.

Deltagerne var meget fornøyd etter kurset, og ga uttrykk for at man blir mer bevisst på viktigheten av å være organisert, når man egentlig ser og får konkret informasjon om hva BFO jobber med og for. Grunnkurset gir også en solid forankring og motivasjon for å delta på videre kursing i regi av BFO skolen.

BFOs OTV Hans Petter Myrseth

UTGIFTER TIL TRENINGSFASILITETER FOR KADETTER VED SIVILE SKOLER

En viktig del av offisersutdanningen ved Forsvarets krigsskoler går på utvikling og vedlikehold av kadettene idretts- og treningsaktivitet. Kadettene skal som kjent, på lik linje med alt befall i Forsvaret, bestå årlig fysisk test. De ulike krigsskolene tilbyr generelt gode treningsfasiliteter, et aktivt idrettslag med et bredt utvalg av undergrupper, og kvalitetspreget undervisning innen fysisk fostring. Disse treningsfasilitetene er også tilgjengelige for kadetter ved sivile skoler, men for noen av kadettene har lang reisevei hindret dem i å kunne ta i bruk dette tilbudet. Alternativet her har vært å trene ved lokale treningssentre, noe som kan bli en økonomisk belastning over tid. Månedspris på et vanlig treningssenter, selv med forsvarsrabatt, ligger normalt i et område mellom 300 – 600 kroner, avhengig av by og rabattavtaler. Dette vil si en årlig utgift på omtrent 3500 – 7000 kroner for kadetter ved sivile skoler, som resterende kadetter får dekket. Det presiseres at det gis et fast stipend til kadettene som skal gå til kostnader rundt studiet, men at dette som regel kun når til ellers utgifter som for eksempel arbeidsuniform og sko, utgifter knyttet til praksisperioder (transport og lignende), samt pensumlitteratur. Kadettforum (KAFO) har derfor jobbet målrettet for at kadetter som ikke er lokalisert nært militære baser, og dermed ikke har tilgang til Forsvarets treningsfasiliteter, bør få kompensert disse utgiftene. Fysisk trening gjennom utdanningsløpet vil bidra til både redusert skaderisiko og ruste kadetten for det spekteret av oppgaver som tilligger offisersyrket etter endt utdanning. Forsvaret har i dag stort fokus på at soldater og befall skal opprettholde en god fysisk form. I samtlige av krigsskolenes studiehåndbøker poengteres det også at fysisk yteevne knyttes tett opp mot fysisk og psykisk robusthet, og at dette er noe offiseren skal opprettholde både i fred, krise og krigstid. Dette vil derfor gi et gjensidig utbytte, både for Forsvaret og for den enkelte kadett.

KAFO har gjennom samarbeid med skoleledelsen ved krigsskolene utarbeidet et tilbud for at de kadettene ved sivile skoler som av ulike årsaker ikke har mulighet til å benytte seg av forsvarets treningsfasiliteter, nå kan søke om å få dekket eventuelle utgifter for å trene ved alternative treningssentre der de studerer. Kadettene ved sivile studier er plassert rundt om i landet, avhengig av hvor Forsvaret ønsker at vedkommende skal studere. Vi i KAFO har blitt gjort kjent med flere tilfeller hvor kadetter ved sivile skoler ikke har tilbud om gratis treningsfasiliteter gjennom forsvaret på grunn av geografiske årsaker. Dette er en problemstilling det har vært jobbet med over lengre tid fra KAFO sin side, og det er med stor glede å endelig kunne presentere dette som et tilbud til de kadettene som faller utenfor krigsskolenes ellers gode treningstilbud. KAFO ønsker kadettene god trening, og lykke til videre med studiene!

KAFO Landsstyre

STATENS PENSJONSKASSE FÅR FRISKE PENGER TIL VETERAN-ERSTATNING!

I midten av oktober ble det kjent at Statens pensjonskasse manglet penger til utbetaling av kompensasjon til skadde veteraner. Allerede i slutten av oktober avklarte Regjeringen saken. BFO er meget fornøyd med den raske løsningen på problemet.

- Det er svært viktig for meg at skadde veteraner får det de har krav på, når de har krav på det. Denne saken kom på mitt bord dagen etter at regjeringen overtok, og jeg tok tak i den med en gang, sier forsvarsminister Ine Eriksen Søreide. Regjeringen har i dag bestemt at forsvarsbudsjettet kan overskrides med inntil 254 millioner kroner, som er det behovet Statens pensjonskasse anslår.

- Statens pensjonskasse kan altså umiddelbart gjenoppta utbetalingene til veteraner. Jeg er veldig glad for at vi fikk det til så raskt. Det er en selvfølge for denne regjeringen at de som har ofret sin helse gjennom innsats for Norge skal få den kompensasjonen de har krav på uten lange forsinkelser, sier Eriksen Søreide. Det er Statens pensjonskasse som har behandler søknadene om kompensasjon. Ordningen har utviklet seg noe annerledes enn det som først ble lagt til grunn, både på grunn av antall søkere og fordi sakene var mer alvorlige enn anslått.

Saksbehandlingen til Statens pensjonskasse går også raskere enn før. Det betyr også at beløpene som ble betalt ut har steget mere enn forventet. Statens pensjonskasse har endret sin praksis etter at flere søkere brukte retten til å få behandlet søknadene sine på nytt i klagenemda, dermed har det blitt enklere å få gjennom krav om kompensasjon.

- Vi skal ha en full evaluering av ordningen og samarbeidet mellom departementet og Statens pensjonskasse. Vi må se på hvordan ordningen har virket, om den er for komplisert, og vi må for fremtiden sørge for at vi ikke får en situasjon der skadde veteraner må vente på utbetalinger de har krav på, sier Eriksen Søreide.

MEDLEMSKVELD PÅ JOKERN

9.oktober inviterte BFO til medlemskveld på Jokern Pizzabar i Heggelia. De totalt 25 oppmøtte fikk BFO-info og briefer av OTV Gunnar Eide mens mat og drikke ble inntatt. Medlemskvelden hadde fokus på ATF og forsikringer og de oppmøtte fikk en meget god gjennomgang av disse temaene.

Som seg hør og bør ble det gjennomført en quiz med en flott premie til bestemann. Simen Taranger fra 131.Luftving ble den lykelige vinner av et Bose headsett.

BFO MED FULL KLAFF PÅ RENA!

Tirsdag denne uken satte igjen de områdetillitsvalgte i Indre Østland Rena på kartet og hadde med seg et knippe utvalgte representanter fra hovedkontoret i Oslo. Målet for dagen var å møte medlemmene i ulike fora, samt ikke minst å ta en god samtale med ulike ledelselement i avdelinger på Rena. Første stoppested var TMBN etterfulgt HJK, hvor nestleder Jens B. Jahren, Rune Rudberg og Even Mølmshaug fikk noen gode samtaler med ledelsen på begge avdelingene.

For BFO er det viktig at vi også tar pulsen på hvordan situasjonen er i de avdelingene som daglig leverer til operasjoner ute og hjemme. I diskusjonen kom det fram at den nye ATF bød på utfordringer sett opp mot fleksibilitet og økonomi. Dette er forhold som BFO vil ta med inn i kommende reforhandling. Når det gjelder midler til øving og trening mener BFO at det er store utfordringer med flate budsjett. Vi håper at våre signaler til den nye politiske ledelsen faktisk medfører en endring.

Det ble også diskutert ny befalsordning og behovet for spesialistkompetanse og forutsigbarhet. Dagens modell med tidlig avgang for befal og grenaderer er både dyr og uhensiktsmessig. BFO har og vil i arbeidet med kompetansemeldingen, tydeliggjøre behovet for ordninger som ivaretar den enkelte i et livsperspektiv. Et eget specialistsystem vil være med på å løse mange av utfordringene. Dette krever samtidig vilje til å legge til rette for gode vilkår, forutsigbarhet og utvikling gjennom hele karrieren.

I forkant av dagen hadde vi invitert alle medlemmer til lunsj i kantina og der skal jeg love at pågangen var stor. I overkant av 50 fremmøtte som ikke bare var sultne, men også til dels svært snakkesalige, og ikke minst stilte en mengde gode spørsmål (R. Rudberg fikk så mange spørsmål at han brukte over 20 min på å fortære en burger). Etter lunsj var det de lokaltillitsvalgte som fikk komme til ordet. Her ble det presentert flere problemområder som alle hadde felles på Rena. Så som til dels veldig stor underdekning på boliger/hybler, merkelige beslutninger fra HST for å prøve å bøte på dette, som igjen medfører store kostnader for den enkelte avdeling, som har stor aktivitet.

Innføring av ATF ble selvsagt diskutert, og felles oppfatning var i stor grad at dette ikke hadde skapt så mye problemer, utfordringene går stort sett på budsjetteringene og evnen til å omfordele midler. Noen har fått det til veldig bra (faktisk spart avdelingen for mye kroner), mens andre igjen sliter med å få pengene til å strekke til.

Turen gikk nå videre til skolebygget, og nå har også Lars Andreas Irgens sluttet seg til delegasjonen. Nestleder Jahren fikk en god prat med fungerende ledelse, før vi andre samlet ca halvparten av elevene til informasjon og gjensidig samtale med disse. Hovedtema var fra den nylig gjennomførte Høstkonferansen, og elevene som deltok der fikk informere de øvrige om innhold og inntrykk som de hadde etter denne. Stor stemning og helt tydelig at de hadde fått opp øynene for at de selv kan være med å påvirke både i BFO/BESO samt i forhold til egen hverdag. Det er meget oppløftende å observere at vi i gjennom Høstkonferansen har klart å sette så klare fotavtrykk ovenfor våre elever. Selvsagt vanket det noe å spise og drikke før vi avrundet seansen med utlodning av to IPADer, til stor glede hos de to vinnerne. Alt i alt en meget vel gjennomført dag på Rena!

Grethe Bergersen/OTV Indre Østland

One big happy BFO-family!

BFO i møte med ledelsen i TMBN.

BFOs OTVer Indre Østland.

NK FSK oblt Hammersmark og nestleder BFO Jens Jahren.

Lokalforeningsleder Stefan Ruyter samlet de lokale tillitsvalgte sammen med BFO.

BFO SETNESMOEN KLARE FOR ET NYTT ÅR

Tirsdag 15. oktober ble det gjennomført årsmøte på Setnesmoen, med omtrent halvparten av medlemmene tilstede. Årsmøtet fikk gått gjennom vedtektene for lokalforeningen, og Eivind Myklebostad ble gjenvalgt som lokalforeningsleder. OTV Morten Granhaug tok også turen ned fra Trondheim, og informerte etter årsmøtet om aktuelle saker.

Spesielt interessant var det for de fremmøtte å få høre hva som rører seg rundt ATF. ATF har også for Heimevernet medført forandringer i hvordan man kan planlegge øvelser. BFO tar gjerne mot innspill til hvordan avtalen kan forbedres, da det er igjen kun et snaut år til den skal reforhandles.

BFO ønsker avslutningsvis å gratulere det nye lokalforeningsstyret på Setnesmoen med valget, og ønske lykke til!

Morten Granhaug

På vei hjem fra treningsområdet i nærheten av Rondane og Dovre. Wingmannen ligger i en close/route formasjon, og lederen av formasjonen gir tommel opp for at alt ser bra ut. Foto Forsvarets Mediesenter David Vo

Offisersbladet

Befalets Fellesorganisasjon

VALGKOMITEENS ARBEID ER I GANG, FREM MOT KONGRESSEN

BFOs Hovedstyre utnevner hvem som skal sitte i Valgkomiteen (inklusive vara). Komiteen består av tre medlemmer, en fra hver forsvarsgren. BFO-demokratiet fungerer på den måten at regionstyrene, lokalforeningene og enkeltmedlemmene sender inn sine forslag på kandidater til ledervervene i BFO, direkte til Valgkomiteen. Valgkomiteen vil så etter en grundig prosess, innstille kandidater til de valg som skal foretas på BFOs Kongress.

For å få innspill og utfyllende samtaler, vil Valgkomiteen fra januar til mai 2014, delta på regionsstyremøter, regionsstyreleder-møter, ett KAFO- og BESO-styremøte, samt to Hovedstyremøter. Ved behov, blir det også gjennomført et ekstraordinært møte i Valgkomiteen. Tiden går fort mot kongress, og det konstituerende møte i Valgkomiteen ble avholdt i BFOs lokaler allerede den 8. november d.å.

Følgende valg skal valgkomiteen finne kandidater til: Leder, nestleder, Hovedstyre, revisor, protokollkomité med 1 medlem og 1 varamedlem fra hver forsvarsgren. Valgkomiteen består av:

Namn	Tjeneste	Region	E-post	Telefon
Tore Kvalvik (leder)	FD (Hær)	Viken	tok@fd.dep.no tokvalvik@gmail.com	92 20 11 95
Rolf Helland	Brig N (vara Hær)	Nord	rolf.helland@hotmail.com	40 02 99 06
Heidi Høydaal Gaustad	Ørland flyst. (Luft)	Midt	heidigaustad@msn.com	45 24 35 60
Bjarte M. Solberg	VPV (vara Luft)	Viken	bjarte.solberg@gmail.com	92 82 71 01
Per Ivar Haugen	KV Nord (Sjøl)	Vest	perivarhaugen@gmail.com	93 45 98 98
Tor Hugo Bauge	Politidirektoratet (vara Sjøl)	Viken	torhugobauge@hotmail.com	41 67 49 21 99 09 47 25

Nå er det viktig at du/dere sender inn forslag på kandidater, eller sier din mening til Valgkomiteen. Dette er en viktig del av de demokratiske prosesser i BFO.

HVA ER KONGRESS?

Det nærmer seg BFOs 9. ordinære kongress. Hva er BFO kongress? Hvem deltar og hva skjer?

Kongressen gjennomføres 20 -22. mai 2014 på Thon Hotel Bristol i Oslo.

Litt historikk

Året 1989-1990 var et interimsår og på mange måter overgangen til det BFO vi kjenner i dag. BFO gjennomførte sin første ordinære Kongress 21-22. april 1990 i Trondheim. Deretter har det vært gjennomført ordinære kongresser hvert tredje år.

Hvem deltar?

På kongressen deltar 1,25% av BFOs antall tjenestegjørende medlemmer, noe som i dag utgjør omlag 68 delegater.

Hver av BFOs fem regioner tildeles et visst antall delegater i forhold til antall medlemmer i regionen.

Delegatene oppnevnes av den enkelte region og gjennom de respektive regionstyrene.

I tillegg oppnevnes det tre delegater (befalselever) fra befalskolene og tre delegater (kadetter) fra krigsskolene, en fra hver krigsskole. Disse oppnevnes av de respektive styrene i BESO og KAFO.

Sist men ikke minst fastsetter Hovedstyret et antall delegater fra de som tjenestegjør i utlandet, normalt omlag tre delegater.

Hva skjer på en kongress?

På kongressen bestemmer medlemmene hva BFO skal prioritere å jobbe med av ulike saker for neste kongressperiode. Dette gjøres primært gjennom å vedta et nytt prinsipp og handlingsprogram.

Kongressen behandler også beretningen for siste kongressperiode samt regnskap, økonomiplan, vedtekter og innmeldte saker. I tillegg skal det velges leder, nestleder og hovedstyre.

Hvordan kan jeg som medlem eller tillitsvalgt melde inn saker eller si min mening?

BFO ønsker at flest mulig medlemmer skal engasjere seg og gi sine innspill til kongressen, slik at det blir våre medlemmer og «medlemsdemokratiet» som bestemmer retning og mål.

For å melde inn saker eller forslag til vedtektsendringer skal den enkelte primært ta kontakt med sin lokalforening, regionstyrelleder eller områdetillitsvalgte.

Den enkelte region vil deretter gi sine innspill samlet til kongressansvarlig i BFO. Den enkelte medlem kan også melde inn saker direkte til kongress@bfo.no.

Alle saker og forslag skal begrunnes og signeres med fullt navn og region. Fristen for innmelding av saker er 20. januar 2014.

Innmeldte saker og forslag til vedtektsendringer vil deretter bli behandlet av BFOs hovedstyre, før de sendes samlet ut til den enkelte delegat og behandles på kongressen.

Som BFO medlem, engasjer deg, gi dine innspill. Ingen sak er for liten, ingen sak er for stor.

Lars Omberg
BFOs kompetanseutvikler

Kontaktinfo BFO

Funksjon	Navn	Område	Mobil	Kontor	e-post
Leder	Eivind R Solberg		934 08 550		eivind.solberg@bfo.no
Nestleder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	437 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Even Mølmschaug	Tariff	990 94 678		even.molmschaug@bfo.no
Kompetanseutvikler	Lars Omberg	BFO-skolen	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Sekretariatsleder	Arild Helgesen		934 99 445		arild.helgesen@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Rune Rudberg	Kom.avd	934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Markeds- og web ansvarlig	Lars Kristian Danielsen	Kom.avd	905 85 355		lars.danielsen@bfo.no
Rekrutteringsansvarlig	Lars-Andreas Irgens	Kom.avd	988 82 958		lars.irgens@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20		23 10 02 20
	Sentralbord mil		0510 5694		0510 5694
	Telefaks siv		23 10 02 25		23 10 02 25
	Telefaks mil		0510 5655		0510 5655

OMRÅDETILLITSVALGTE

TELEFONER

Funksjon	Navn	MIL	SIV	MOB	FAKS	e-post
OTV Nord-Norge	Gunnar Lie Eide	0575-2368	77 11 23 68	400 29 791	76 11 23 69	gunnar.lie.eide@bfo.no
OTV-Midt-Norge	Morten Granhaug	0550-5232	73 99 52 32	928 11 172	73 99 52 33	morten.granhaug@bfo.no
OTV-Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
OTV Vest	John L. Strømseng	0540-3486	55 50 34 86	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
OTV Indre Østland	Håvard Støle	0502-2077	64 40 20 77	404 71 718		havard.stole@bfo.no
OTV Indre Østland	Grethe Bergersen			452 49 410		grethe.bergersen@bfo.no
OTV Viken	Pål A Sævik	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	23 09 94 10	paal.savik@bfo.no
OTV Viken	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
OTV Utland	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no

NYTT STYRE – NY GIV!

Da er høstkonferansen 2013 overstått og tre innholdsrike dager på Hamar er nå historie. Nytt landsstyre ble valgt og jeg var så heldig å få bli valgt som leder for et nytt år. Det nye styret består av fem personer fra forrige styre og fem "nye" kadetter med friske tanker. Dette gjør at vi opprettholder kontinuiteten samtidig som vi får tilført ny kompetanse.

I skrivende stund sitter KAFO i K-12 på sitt første landsstyremøte. Her er fokus å ta stilling til det kommende året og planlegge i hvilke fora vi ønsker å være tilstede. Til forandring fra tidligere vil KAFO gjøre om på arbeidsmetodene ved å mer aktivt oppsøke foraene hvor vi kan påvirke – dette blir spennende!

En av hovedsakene KAFO Landstyre jobber med om dagen er innspill til arbeidet med den nye personellordningen. Debatten rundt dette har dreid seg rundt store spørsmål som kompetansebehov vs differensiering av krav i de forskjellige stillingene. Overordnet er KAFO av den oppfatning at den nye befalsordningen må adressere dagens utfordring med å beholde personell i Forsvaret og i stilling over tid. Dette kan gjøres med å inkludere vervede i ordningen, og tilrettelegge for en horisontal karrierevei for både vervede og befal. Videre er KAFO sikker på at

dagens ordning med utdanning av offiserer må beholdes. Dog er KAFO åpen for en bredere diskusjon om hvilken kompetanse en offiser behøver og at det bør sees på muligheter for masterutdanning for kadetter.

Vi har gjennomslagskraft!

KAFO har gjennom samarbeid med skoleledelsen ved krigsskolene utarbeidet et tilbud for at de kadettene ved sivile skoler som av ulike årsaker ikke har mulighet til å benytte seg av forsvarets treningsfasiliteter, nå kan søke om å få dekket eventuelle utgifter for å trene ved alternative treningssentre der de studerer. Dette er en problemstilling det har vært jobbet med over lengre tid fra KAFO sin side, og det er med stor glede å endelig kan presentere dette som et tilbud til kadettene som faller utenfor krigsskolenes ellers gode treningstilbud. KAFO ønsker kadettene god trening, og lykke til videre med studiene!

*Christina Pilar Grimstad
Leder KAFO Landsstyret*

NYTT ÅR OG NYE MULIGHETER

Heisan, mitt navn er Marius Thorsø og jeg har fått den ære å være leder for BESO det neste året. Jeg går i dag i andre kull ved Forsvarets Ingeniørhøgskole. Dette blir mitt andre år i BESO dog nå som leder. Dette er også en av mine nye gleder å formidle noe av mitt budskap gjennom denne spalten som kommer i hver utgave av Offisersbladet.

Jeg vil først takke det forrige landsstyre for fantastisk arbeid og uforglemmelig samarbeid. Det hele ble avsluttet med en kanon høstkonferanse i Hamar. Det ble en arena for gode foredrag, givende diskusjoner og selvsagt god mat. Forsamlingen satte sammen et flott handlingsprogram som skal bli en glede å jobbe med videre. Det nye landsstyre ble også valgt og jeg er meget fornøyd og ser virkelig frem til å arbeide sammen med dem.

Jeg har som intensjon at årets landsstyre skal være like bra om ikke bedre enn de forrige. I tillegg at vi skal jobbe aktivt med sakene som står i handlingsprogrammet skal vi også være fleksible til å ta fatt på saker som oppstår gjennom året. Jeg skal sammen med min nestleder Marte Staavi Wergeland styre skuten BESO mot nye mål og resultater som gagnar befalevene i hele Forsvaret. Vi vil jobbe hardt og målrettet for at saker og meninger fra befalevene i hele landet skal bli hørt og arbeidet med. (Det er dessverre slik at vi ikke kan kjempe alle kampene for alle befalelever og det er heller ikke sikkert at alle elevene i Forsvaret vil kunne føle noe av vårt arbeid, men jeg vil da minne dere på at hvis din skole ikke har blitt lagt fokus på er det på grunn av at

andre kamper var mer pressende. Men vit at skulle det oppstå en situasjon ved din skole eller din hverdag som er urettferdig, eller i grensen til å være lovbrudd eller andre situasjoner stiller jeg BESO sine ressurser til disposisjon for å støtte din sak.)

I tillegg har jeg en visjon om at årets BESO landsstyre skal være det mest synlige styret og at vi kommer til deres elevkvelder og hører på hva dere har å si. BESO styret vil under min styring jobbe for at alle elever ved Forsvarets skoler skal kunne holde seg oppdatert i vårt arbeid og spesielt vite status på saker som omhandler dem til enhver tid.

Dette blir uten tvil et sterkt år for BESO, vi har fått et ambisiøst handlingsprogram å kaste seg i gang med og de nye styremedlemmene gleder seg til dyst og ikke minst nye møter, samtaler, diskusjoner og skriv. Hva som står i handlingsprogrammet vil komme på våre nettsider ved en senere anledning, men jeg kan rope såpass at BESO vil jobbe for at utdanningsbonusen skal bli likere dimmegodtgjørelsen og at forholdene for elever ved flerårige befalsskoler skal forbedres. Dette er to av våre 15 saker som står på to do listen til BESO, og fortvil ikke de 13 andre sakene er vel så viktige om ikke viktigere.

Igen vil jeg takke for å få styre denne skuten det neste året og vil minne alle på at BESO er for og av befalevene.

*Marius Thorsø
Leder BESO*

KAFO-LEDER:

BESO-LEDER:

Og høyt i toppen de blanke stjerner

Julen er rett rundt hjørnet. Ute senker mørket seg og inne skinner det fra levende lys. Og snart skal juletreet pyntes. Dessverre er julen høytid for branner i Norge. Vi unner alle å kose seg med lys i mørketiden. Bare vær forsiktig.

**Vi ønsker alle medlemmer i BFO
og lesere av Offisersbladet
en riktig god jul!**

I samarbeid med:

Rolig, vi hjelper deg.

Tettere nordisk Hercules-samarbeid fra 2014

I begynnelsen av desember underskrev forsvarsminister Ine Eriksen Søreide og hennes nordiske kolleger en avtale om utdypet samarbeid om militær flytransport. Avtalen skjer innenfor rammen av det nordiske militære samarbeidet NORDEFCO. Island har ikke militære styrker, men likevel formelt med i samarbeidet.

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Bedre utnyttelse

Det store nye er at Hercules-avtalen fører til at de fem nordiske land heretter kan utnytte flykapasiteten bedre. Norge har fire Hercules av J-typen, eller det samme som Danmark, men burde hatt fem. Sverige har åtte

Hercules av noe eldre årgang, mens Finland har tre spanske Casa, som er mindre, enklere og lettere enn Hercules. Etter seremonien med forsvarsministrene i Helsingfors, fortsatte arbeidet med å få på plass detaljene i en tilhørende teknisk avtale som trådte i kraft fra årsskiftet.

Avtalen omhandler alt om våre kapasiteter og hvordan vi skal utnytte den. Det er dessuten kapitler om innleie av kapasiteter, leasing eller andre ting som de fem landene ser er formålstjenlig.

-Ved å koordinere våre kapasiteter knytter vi oss tettere sammen og får oversikt over våre

planer og får vite når landene har ledig flykapasitet. Da kan vi prøve om vi kan kombinere lasteopdrag med treningsoppdrag, eller dele på engasjementer for eksempel i Afghanistan eller i Afrika. Vi tror ikke på en enklere hverdag, men vi tror vi vil få mer ut av den. Kort sagt er vi ute etter synergieffekter, sier oberstløytnant Anne

Hercules C 130 J Frigg.

Katrine Reiersølmoen, som var norsk representant i arbeidsgruppen. Til daglig er hun sjef for "Heavy Aircraft Section", som vil si flermotor (Orion, Hercules), skolefly og UAS i Luftoperativt inspektorat på Rygge. I 2003-2005 var hun skvadronsjef ved 335-skvadronen (Hercules) på Gardermoen.

Vedlikeholdsavtale?

Reiersølmoen opplyser at NORDEFCO-landene allerede har en del samarbeid. Til nå har man gjennomført felles utdanning av lastemestre til Hercules-flyene, men ikke felles vedlikehold av dem. Det siste skyldes at de har forskjellige Herculesmodeller. Men nå kikker FLO på en felles

vedlikeholdsavtale – for eksempel hos leverandøren. Dette ligger likevel litt frem i tid.

Vil landene spare mye ved avtalen?

-Jeg er litt forsiktig med å anslå noe beløp. Sparing er avhengig av hvor dypt vi går. Hvis vi skal spare store penger må vi gå like langt

som EATS-kommandoen i Europa. Der har Tyskland, Frankrike, Nederland, Belgia og Luxembourg avgitt sine transportfly til en felles kommando basert i Nederland. Men den samme tanken tenkes også i NORDEFCO. Om vi går lenger enn vi gjør i dag vil tiden vise. Vi baserer oss på den gode vilje til

Oberstløytnant Anne Katrine Reiersølmoen, var norsk representant i arbeidsgruppen. Til daglig er hun sjef for "Heavy Aircraft Section".

samarbeid. Det er grunnsteinen i NORDEFECO.

Det startet i 2013

En overordnet NORDEFECO-gruppe, der brigader Atle Bastiansen som er stabssjef for GIL deltar, ser på hvilke emner samarbeidet kan gå videre på. Det var denne gruppen som i fjor plukket ut

Hercules-samarbeidet som det mest lovende. Flere sektorer er under vurdering, som kommando og kontroll, valg av en felles kommunikasjonsbærer og flyteknisk samarbeid mellom logistikkorganisasjonene.

Danmark har vært det mest aktive landet for å få Herculesavtalen i havn. Den danske

oberstløytnant Jan Dam ledet arbeidsgruppen som var i sving fra våren 2013. Den avløser en tidligere intensjonsavtale om militær lufttransport, der de nordiske land til en viss grad har tatt laster for hverandre og samordnet laster til og fra Afghanistan. Men slike flyvninger har vært fra sak til sak.

Trusselnivå Alfa

Da Offisersbladet kommer til Rygge er tungt væpnede soldater i porten det første vi ser. Flystasjonen er i likhet med alle andre norske og allierte militær-anlegg i trusselnivå Alfa, som er en generell trussel mot NATO-land.

Bilia leverer etter ditt behov Når du ønsker å kjøpe Volvo på eksport

Volvo International Customers Sales

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige, da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

Bilia Økern: Økernveien 115, Oslo.

Magnus Bjørseth Diplomat Sales Manager. Phone: + 47 415 68 318.
E-mail: magnus.bjorseth@bilial.no

**Alt som gjelder Volvo.
Og litt til.**

Ring oss på telefon 08555
Nå oss døgnet rundt via chat på bilial.no
eller facebook.com/bilianorge

Oslo/Akershus: Follo, Fornebu, Jessheim, Lillestrøm, Økern
Buskerud: Drammen, Gol, Hønefoss
Hedmark/Oppland: Gjøvik, Hamar, Kongsvinger, Lillehammer
Rogaland: Forus

FORSVARSPOLITISK REGIMESKIFTE

Med en ny regjering og en virkelighetsnær Forsvarsminister er forsiktig optimisme berettiget.

Utnevnelsen av Ine Marie Eriksen Søreide til Forsvarsminister hilses med glede av alle som ønsker et brudd med flere tiårs virkelighetsflukt i forsvarspolitikken. De seneste årenes spørsmål og kommentarer fra Høyres stortingsgruppe til budsjettene, og til langtidsplanen i fjor, speiler en tydelig forståelse av Forsvarets grunnleggende problem: Manglende samsvar mellom struktur og budsjett, mellom oppgaver og faktisk kapasitet for å løse oppgavene. Jeg har tidligere kommentert hvordan denne forståelsen er uttrykt i Høyres valgprogram.

Ine Marie Eriksen Søreide. Foto: Asgeir Spange Brekke, FD

Utdannet jurist med erfaring som leder av Stortingets utenriks- og forsvarskomiteé i fire år har Ine Søreide god innsikt i oppgavene som venter. Hun bringer også med seg habile hjelpere. Statssekretær Øystein Bø er også jurist og har dessuten befalsutdannelse og en kort praksis som troppsbefal. Hans yrkesbakgrunn er fra utenrikstjenesten med sikkerhetspolitisk orientering (OSSE og NATO). Politisk rådgiver Audun Halvorsen er cand. mag. (statsvitenskap, offentlig og privat rett), og har fra 2007 vært forsvarspolitisk rådgiver for Høyres stortingsgruppe. - Alt i alt har den nye politiske ledelsen i Forsvarsdepartementet solide politiske og faglige kvalifikasjoner for å gå løs på de betydelige omlegningene som må til for å få på plass en realistisk forsvarspolitikk.

Innledningsvis må det fremskaffes et reelt faktagrunnlag om hvilken kapasitet for innsats Forsvaret har, og kan ha, innenfor dagens budsjettammer. Reelt faktagrunnlag står her i motsetning til det offisielle, glansete bildet. Hva mener man f.eks. med å rapportere til NATO at vi har 37 marinefartøyer "deployable" og 11 "sustainable" for internasjonale operasjoner? Og, mer bedragerisk enn viktig, hvorfor rapporteres "defence expenditure" for 2012 med 40,5 mrd kr, når bevilgningen reelt reduseres med 5,4 mrd kr for husleie og annen internhandel? Osv.

Med faktagrunnlaget på plass vil det bli politisk synlig at Forsvaret i dag har liten evne til innsats ut over ivaretagelsen av de løpende fredsoppgavene. Og da melder de politiske utfordringene seg. Det er neppe politisk vilje til å øke forsvarsbudsjettet med flere milliarder. Dermed blir det behov for å redusere både oppgavene og den nominelle forsvarsstrukturen for å bringe balanse i organisasjonen og å få mer kampkraft ut av de gjenværende avdelinger, fartøyer og fly.

Det krever politiske beslutninger, og da kan det tenkes at den brede forsvarspolitiske enigheten i Stortinget sprekker. Og i alle fall vil motarbeidelsen av forandringer fra særinteresser i og utenfor Forsvaret påregnelig bli meget sterk. Suksess er ikke garantert, men det er gode grunner til å vente at Ine Eriksen Søreide vil gjøre et kraftfullt forsøk. Hun vil også finne støtte hos mange i Forsvaret som ser håpløsheten i avstanden mellom den offisielle "alt vel"-rapporteringen og den virkeligheten de kjenner. Vi kan bare ønske lykke til!

Nils Holme
Tidligere sjef FFI

BOKEN «MILITÆRE KVINNER – FORSVARETS AKILLESHEL?»

Jeg ønsker ikke å bevise eller motbevise bokens forskning, men derimot å belyse bokens tema og utfordringene vi har i dag. Jeg har et todelt syn. For det første er jeg vanvittig lei av temaet om prosentandel kvinner i Forsvaret. For det andre at dette er et viktig tema som angår meg, min hverdag og min fremtid i Forsvaret. Jeg ønsker å kommentere boken med utgangspunkt i mitt syn og mine opplevelser av temaet, jeg håper å provosere litt, samtidig som jeg håper dere tar det jeg sier til etterretning. Det er jeg og de på mitt nivå som kjenner hvor skoen trykker, og det er på dette nivået de fleste velger å slutte!

Jeg mener Ine Marie Eriksen Søreide belyser et meget viktig poeng når hun spør i bokens innledning om det er på grunn av fokuset på symbolsaken og ikke hva som faktisk fungerer som kan være begrunnelsen for det store gapet mellom målsetning og realiteten. Jeg er ikke alene om å mene at fokus på denne prosentandelen preger kvinners hverdag i Forsvaret fra dag én, og dette stort sett på en negativ måte. Det er de signalene som blir gitt fra politisk og forsvarspolitisk nivå som gir førsteinntrykket av kvinner i Forsvaret: "kvotering", "likestilling", "gender", "økt kvinneandel", "kvinner i Forsvaret". Betydningen eller intensjonen bak ordene vil jeg si i mange tilfeller er både misforstått og feiltolket, men det er ikke poenget. Poenget er at de er negativt ladet, de har et alt for stort fokus fra politisk hold, og det er disse ordene som gjør at kvinner på lavt nivå føler at de må jobbe enda hardere for å bli akseptert som "bra nok".

Jeg mener strategien basert på en politisk symbolsak som ser bra ut på papiret er med på å ødelegge det jeg håper vi vil oppnå: et mangfold som

styrker Forsvarets operative evne og effektivitet. For å oppnå dette og skape en kultur i Forsvaret hvor det er hvem du er og hva du gjør som er viktig, og ikke hvilket kjønn du er, tror jeg det er på tide og innse at man må endre fokus! Jeg mener fokuset bør være menneskene, uavhengig av kjønn. Det handler om å få riktig person med de riktige personlige egenskapene, kompetanse og evne inn i riktig stilling. I mange tilfeller vil dette være en mann, og i mange tilfeller vil det være en kvinne. I en total vurdering bør det ikke ha noe å si hvorvidt personen er mann eller kvinne, men med det store fokuset på en prosentandel og en politisk målsetning basert på tall fremstår det i dag som om kjønn er den avgjørende faktoren. Dette virker mot sin hensikt da det gir et så stort press på å motbevise at man ikke er kvotert inn, at mange velger å slutte, selv om de trives i jobben og i arbeidsmiljøet.

Boken legger frem en beskrivelse av idealsoldaten: den fysisk robuste, maskuline mannen. Men som det også blir nevnt, Forsvarets oppgaver består av mer enn å løpe i skogen og det krever også andre typer idealsoldater. Jeg tror at vi må differensiere krav til forskjellige typer stillinger, ikke differensiere på kjønn. Denne "nye" idealsoldaten kan likeså godt være en mannlig mekaniker eller mannlig systemoperatør. Jeg mener opptakskravene for Hærens grenaderer er på god vei. Der er kravene like uavhengig av kjønn, mens det differensieres i forhold til type stillinger, selv om dette ikke er formelt.

Under årets grenaderopptak måtte minstekravene bestås uten unntak for å bli fotsoldat i TMBN, men som mekaniker i CSS som et eksempel var man

villige til å gi en soldat et tilbud selv om han løp ett minutt for sakte på 8km pakningsløp, men som hadde en kompetanse Forsvaret er avhengig av. Jeg satt i opptaksrådet, og det var aldri en diskusjon om kjønn, men om kompetanse, krav og stilling. Danskene er i gang med et prosjekt hvor for eksempel fysiske krav differensieres ift avdeling og stilling, hvorfor klarer ikke vi å komme dit? For det merkelige er at de fleste kvinner jeg har snakket med om dette temaet, både fra hær, sjø og luft, er enige: vi ønsker de samme kravene uavhengig av kjønn!

Forsvaret må se på hvem og fra hvor vi rekrutterer. Som infanteri eller stormsoldat er det å være fysisk robust viktig. Vi bør rekruttere ungdom i god form; de som driver aktivt med sport, kommer fra idrettslinjer eller friluftsliv. Disse kan være kvinner. Som operatør eller analytiker er vi avhengig av de smarte hodene, for eksempel de som har tatt realfag og de med gode karakterer. Disse kan også være kvinner. For å få disse og motivere de til å bli må Forsvaret være en attraktiv plass å være, både med tanke på lønn, utdanning og en livslang karriere, både horisontal og vertikal, samtidig som man må kunne ha fritid og ha et familieliv. Blir de satt i riktig stilling som gir de tilstrekkelig utfordring og mestring tror jeg også at det er større sjanse for at de blir. Dette krever selvsagt mer av Forsvaret, men hva er alternativet? Smarte, dyktige og ressurssterke mennesker som ikke finner motivasjonen i hva de selv anser som unyttig. Det er disse som tar master på NTNU, søker politihøyskolen eller studerer statsvitenskap i England i stedet for å velge en karriere i Forsvaret.

Jeg ønsker ikke å snakke om det å være kvinne i Forsvaret, jeg vil snakke om det å være i

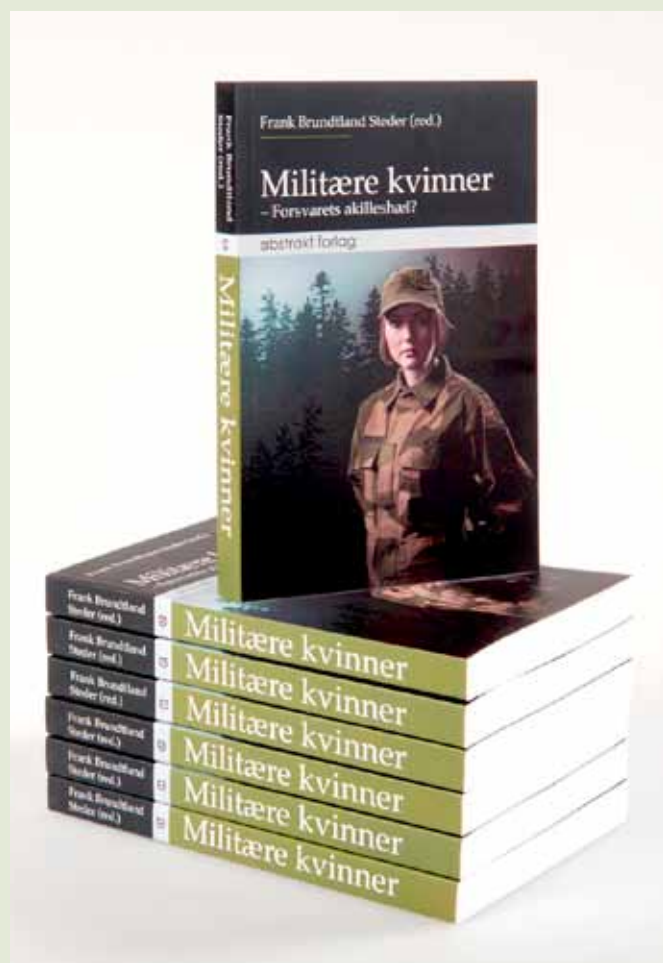
Forsvaret. Jeg vil ikke snakke om antall kvinnelige stormtropps-sjefer som har vært før meg, men jeg kan gjerne snakke om hvorfor jeg vil bli stormtropps-sjef. Og grunnen er at med en gang "kvinne" blir nevnt i denne sammenheng må jeg spørre meg selv, om dog bare for et sekund: er jeg her fordi jeg har gjort meg fortjent til det og kan gjøre en god jobb, eller er jeg her fordi det ser pent ut på papiret? Det vil jeg helst slippe å gjøre.

Jeg behandler mine soldater likt og rettferdig, uavhengig av kjønn. De jeg ser har potensial og de riktige egenskapene prøver jeg å motivere til å søke seg videre, uavhengig av kjønn. De jeg ser ikke passer, er jeg ærlig og forteller det til, uavhengig av kjønn! Jeg tror bevisst en slik holdning og en slik kultur gjør at kvinner vil fortsette å motiveres for å bli, fordi de blir verdsatt for det de kan og hva de står for, og ikke pga en symbolsk politisk målsetning. For uansett kjønn svekkes motivasjonen hvis man ikke føler seg tilstrekkelig eller om man ikke mestrer. Og med et altfor stort fokus på prosentandelen kvinner bidrar til å gjøre hva som er tilstrekkelig og hva som er mestring for en kvinne til å bli høyere. Ja, det er til en viss grad selvpålagt, men det er også "pålagt" fra de som sender budskapet. Det gjør at vi føler at de har noe å ta igjen, fordi det ikke stilles like store krav til oss som til gutta.

Mitt budskap: Skift fokus til menneskene og familiepolitikk, skift strategi til riktig person i riktig stilling, og jeg tror kvinnene vil komme og jeg tror flere av oss vil bli. Og om vi da fortsatt står om 10 år med 8% kvinner i Forsvaret, skal det da virkelig brukes radikale tiltak for å oppnå det som ser fint ut på papiret, eller kan vi bruke tid og energi på å beholde de som allerede er her?

Jeg har nå kommentert bokens tema fra mitt ståsted, og hvordan jeg opplever fokuset på kvinner i Forsvaret. Jeg håper det kan være et sunt innspill i det videre arbeidet! Takk for meg!

av FFI- forsker
Frank B. Steder

Fakta:

Tonje Nordengen er kommandoplasstroppsjef i Panserbataljonen.

Hun har gått HVBS på Værnes, jobbet der som instruktør/veileder og gikk ut fra KS/Operativ sommeren 2012.

Hun har også sittet i landsstyret i befalselev- og kadettorganisasjonen (BESO og KAFO i BFO) hvor kvinner i Forsvaret har vært et mye diskutert tema.

KOLLEGA-SJEF-MEDMENNESKE-UNDERGITT- ET GNAGSÅR

I avdelingen din jobber det et helsikes gnagsår. Han ser ikke på folk når han snakker til dem, smatter når han spiser, og burde dusjet oftere.

Det er så ille at ingen vil sitte sammen med ham i lunsjen. Det er kommet dit at flere har begynt å snakke om å motivere ham for å søke ny stilling. Det største problemet i denne saken er ikke «han alle snakker om». Problemet er alle de som ikke snakker med ham. Ingen har gjort han klar over disse tingene. Det er alt for ubehagelig. «I vår avdeling snakker vi ikke om slikt.» «Skjønner du ikke dette selv, har du ingenting her å gjøre.»

Jeg har vært områdetillitsvalgt i litt over fem år, og har i løpet av denne tiden fått oppleve en hel del forskjellig. Flere av sakene jeg har vært med og hjulpet til i, er av en slik grad at de kan kalles veldig tunge. Eksempelen i innledningen er teoretisk, og er brukt som fellesnevner for grunnlag for en hel mengde konflikter som kunne vært unngått, hvis folk hadde vært flinkere til å prate sammen. Jeg kommer ikke til å bruke noen av sakene mine spesifikt i denne artikkelen, og håper dermed ingen føler at jeg har utlevert dem.

Veldig ofte når jeg kommer inn i disse sakene er det for sent. Det er gjerne når saken er gått fullstendig i stå eller når tingene har pågått for lenge at jeg blir involvert. Jeg har fått mulighet til å se sakene jeg har håndtert opp mot hverandre, og kommet frem til en form for fellesnevner. Det er rett og slett manglende kommunikasjon, og manglende vilje til å ta tak i det ubehagelige. Alle som har tatt befalsutdanning bør være kjent med det jeg skriver. Allikevel oppleves det vanskelig å ta de ærlige samtalen.

Etablering av miljøer der tilbakemeldinger kan gis og mottas

Det er ikke enkelt å skape et miljø der man kan gi og ta imot tilbakemeldinger på en konstruktiv måte. I bunnen må det ligge en grunnleggende tillit. Det må være en tillit til at dine kollegaer vil deg det beste. Å ta turen innom kontoret til noen for å fortelle at de for eksempel bør dusje oftere er ikke lett. Men gjøres det riktig, samtidig som at tilliten er til stede, vil den som får tilbakemeldingen takke for den. Det er jo langt fra sikkert at han har merket det selv.

Det er lett å peke på at dette er et sjefsansvar. Jeg vil hevde at et godt arbeidsmiljø er alles ansvar. Det starter riktignok ofte med sjefen. Det er ikke så lett å få til et åpent og godt arbeidsmiljø hvis sjefen er en tyrann, eller ikke tør involvere seg selv.

Forebygging av arbeidsmiljøet

Som jeg nevnte innledningsvis er det ikke alltid lett eller behagelig å ta tak i det vanskelige. Dette er ikke noe forskjellig fra et parforhold. Men om man ønsker et positivt arbeidsmiljø som skal kunne utvikle seg må man ta sats og trække ut i det ubehagelige. Å kommunisere gjennom Outlook er sjelden bra. Her er det så enorme rom for misforståelser at det bør unngås i det store og hele. En mail gir mottakeren et enormt dårlig utgangspunkt for å lese kroppsspråk, ironi og tonefall. Jeg har hatt møte med kollegaer som har kommunisert så lenge pr mail at de nærmest har blitt uvenner. Eksempelen jeg alltid bruker i slike sammenhenger er han som alltid skriver blokkbokstaver. Veldig mange vil oppfatte dette som om han er sint. Du kan prøve selv og lese hvilken som helst mail eller tekstmelding med det utgangspunkt at avsender er sint, og se hva du synes.

Oppskriften er mye enklere: ta med deg kaffekoppen inn til naboen, lukke døra, og ta den ubehagelige samtalen – som etter samtalen kan hende har forebygget det som hadde utviklet seg til noe svært vanskelig på et senere tidspunkt.

Det optimale arbeidsmiljøet

I en ideell verden kan tilbakemeldinger gis hele veien, og de tas imot som hjelp. Baksnakking bør ikke finne sted. Hvis noen kommer for å fortelle deg noe om noen, bør svaret være «unnskyld, det der har jeg ikke interesse av å høre noe om. Hvis dette er et problem, må vi ta det opp med den det gjelder». Det er antakeligvis langt mellom dette og virkeligheten, men det er dette vi som gode sjefen og kolleger bør streve etter. Vi har jo tross alt en utdanning som skal gjøre oss til de beste på det å omgås mennesker.

Av: Morten Granhaug,
områdetillitsvalgt region Midt-Norge.

*Befalets Fellesorganisasjon og Offisersbladet
ønsker alle medlemmer en trivelig jul
og et godt nytt år!*

Alt Misnøye på

Aerospace Industrial Maintenance Norway SF (AIM Norway) ble etablert 15. desember 2011, og eies av Forsvarsdepartementet – og da var Luftforsvarets Hovedverksted Kjeller historie. Vedlikeholdsoppdrag skulle komme på løpende bånd fra Forsvaret, men nå er det ting som tyder på at alt ikke er rosenrødt lenger. Offisersbladet tok turen til Kjeller.

Kjeller

Relativt nytt bygg som tidligere var lager for Luftforsvarets hovedverksted, skal AIM nå ta i bruk.

Dette er finmekanikk som krever presisjon. Foto: FMS

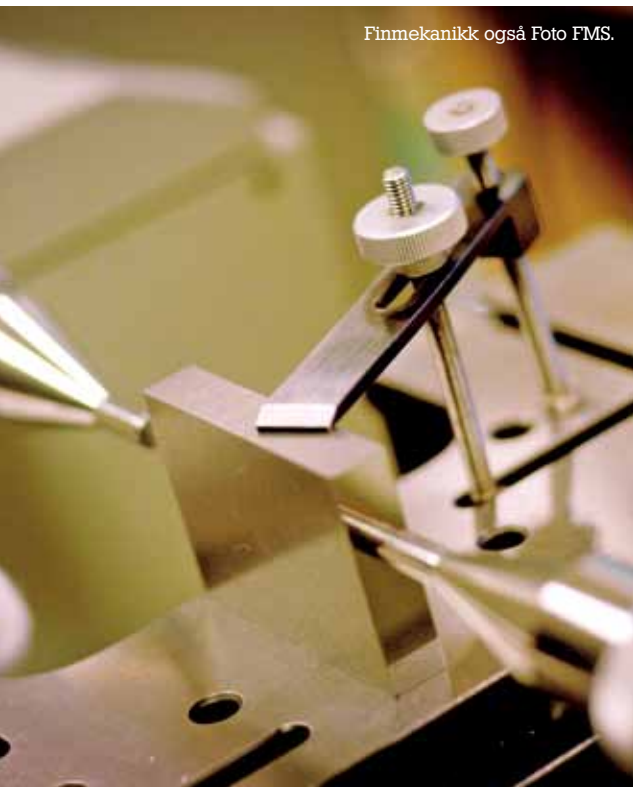
Av EINAR HOLST CLAUSEN

Dagens situasjon

Totalt jobber det 470 personer på AIM Norway Kjeller. Denne relativt nyetablerte innovative og statseide bedriften foretar reparasjon og vedlikehold av blant annet våre Sea King og F-16, på flymotor, radar, radio- tele- og datautstyr, samt aggregater. Det er naturligvis Forsvaret som er hovedkunden. To år er gått siden etableringen, og lagerbeholdningen som AIM arvet etter Luftforsvarets Hovedverksted er for lengst brukt opp, og maskinparken begynner å bli moden for modernisering. Det vil si at utgiftene øker betraktelig for AIM Norway på Kjeller. Erfaringene så langt, er at ordreinngangen fra Forsvaret ikke er så stor som forventet/lovet.

For Forsvaret sliter med stramme budsjetter, og prøver å ta en stadig større del av vedlikeholdet selv. Andre vedlikeholdsoppdrag blir lagt ut på anbud, og AIM klarer ikke alltid å konkurrere på pris i forhold til tilsvarende bedrifter i Europa med lavere lønnsnivå enn i Norge. Så de er nå på mange måter avhengig av store fremtidige oppdrag, ikke bare nasjonalt, men også internasjonalt. På Kjeller reageres det på at eksempelvis Bodø Hovedflystasjon planlegger å leie inn 30 utenland-

Forretningsutvikler Tom Erik Frey ved AIM Norway i det store og moderne lokalet som skal tømmes helt og gjøre plass til både motorvedlikehold, F-35 halerors- «coating» og lagersystemer.

AIM på Kjeller har hovedvedlikeholdet på våre Sea King redningshelikoptere.

ske teknikere, til komponentvedlikehold på F-16. Et vedlikeholdsoppdrag som kanskje kunne/burde tilfalt AIM på Kjeller. Ordet sosial dumping føyk forbi under samtalene på Kjeller.

Satser internasjonalt

I følge forretningsutvikler Tom Erik Frey, er AIM offensive, og sikter seg blant annet inn på å konkurrere seg til vedlikeholds-kontrakter ikke bare nasjonalt, men også i Europa på motorvedlikehold på kampflyet F-35 og Kystvakt- og fregatthelikopteret NH-90. Komponentvedlikehold på eksempelvis radaren på 4-500 block 10-20 F-16 fra 7 nasjoner i Europa, skal AIM nå foreta på Kjeller, den nest eldste flyplassen i verden. AIM har også i konkurranse med Kongsberg Aerospace, fått kontrakt med Lockheed Martin på overflatebehandling med LOC (Low Observable Coating) på halerorene. Det vil si det laget som gjør F-35 «stealthy». Eget lakkering/påføringsverksted skal snart påbegynnes. En god inntektskilde for AIM, men som også generer et betydelig investeringsbehov.

Skedsmo kommune nekter AIM å utvide inne på militært område
Kjellerbedriften har etter

konkurranse og i forhandlinger med Lockheed Martin, fått motorvedlikeholdet på våre nye F-35. Men er også i forhandlinger om også å ha slikt vedlikehold på hele F-35 flåten i Europa. En potensiell inntekt på 150 millioner kroner årlig for AIM.

Slikt krever mye plass. Noe av den nyere bygningsmassen på Kjeller kan brukes, men det er behov for en ny bygning som skal huse en testcelle for F-35's motor Pratt & Whitney F135. AIM har søkt Skedsmo kommune om dette, men har utrolig nok fått nei. Det skal visst nok støye for mye (selv om det er innendørs). Vurderer virkelig ikke en kommune i vekst, at AIM skal få flere ansatte, flere skattebetalere til Skedsmo kommune, og ikke minst flere teknologer i «kunn-skapsbyen». I følge Frey, vurderer AIM å flytte hele motorvedlikeholdet, byggeprosjektet og da også arbeidsplassene til Ullensaker kommune. Det hører med til saken at den arbeiderpartistyrte kommunen Skedsmo, lenge har siklet på hele Kjeller-området som et potensielt boligutviklingsområde.

Nytt redningshelikopter og vedlikehold

Under besøket torsdag den 7. november, var det en merkbar

nervøs stemning blant de ansatte i AIM-bygget. For avgjørelsen på hvem som skal levere vårt neste redningshelikopter, var én dag unna. Ved valg av Eurocopter, ville vedlikeholds- og serviceavtalen gå til Heli One på Flesland/Stavanger. Men med Agusta Westland AW 101 Merlin, ville AIM få oppdraget. Dagen etter Offisersbladets besøk, kom det glade budskap til AIM. Justisdepartementets prosjekt NAWSARH, valgte Agusta Westland AW/EH 101 «Merlin» til vårt nye redningshelikopter, slik danskene gjorde noen år tilbake. Endelig kontrakt skrives under i desember i år. Og dermed har AIM sikret seg et stort vedlikeholdsoppdrag fra 2016 og i mange år fremover. Et oppdrag som kommer svært godt med i denne tøffe bransjen.

Utvidede vedlikeholdsoppdrag for AIM i fremtiden

Vårt nye redningshelikopter har CT7 motorer. Det har også Sikorsky S-92A-helikoptrene som flyr oljearbeidere til boreriggene i Nordsjøen. De 15 svenske UH-60M Black Hawk-helikoptre og danskernes 9 bestilte MH-60R Seahawk-helikoptre. Så har også AIMs administrerende direktør Ove Haukåsveen tidligere uttalt til Teknisk Ukeblad at de nå jobber intenst med å etablere et

testsenter for komponentvedlikehold likt det Agusta Westland selv har, og at de med dette på plass, i tillegg til vedlikehold på våre nye redningshelikoptre, også skulle kunne betjene de andre helikoptertypene. Så når Justisdepartementet i desember høyst sannsynlig inngår kontrakten med den italienske helikopterprodusenten, vil det bety at AIM blir General Electrics nordiske motorvedlikeholds-senter.

Når kommer våre nye redningshelikoptre?

Så vidt Offisersbladet vet, skal de to første AW 101 redningshelikoptrene komme i 2017. De skal brukes til tester og opplæring av piloter, crew og teknikere. Så ankommer de fortløpende frem til 2020, da Sea King skal være utfaset. Det forhandles visst nok om en raskere levering, men dette er avhengig av både fabrikkens kapasitet, og om Luftforsvaret klarer å sjekke piloter og utdanne teknikerne raskt nok.

Offisersbladet ønsker AIM lykke til med videre drift, krangelen med Skedsmo kommune, det statlige eierforholdet og fremtidige kontrakter.

Nitecore Tiny Monster 26

Sannsynligvis markedets råeste håndholdte lommelykt!

Nitecore TM26 er lommelykten for deg som forlanger det beste. Nitecore leverer noen av markedets sterkeste lommelykter og er godt egnet til både privat og taktisk bruk. TM26 er derimot toppmodellen. Hele 3500 lumen, gjør at du kan lyse opp hva du måtte ønske. Den har integrert «Precision Digital Optics Technology», som gir en utmerket klarhet i lykten.

Lykten har åtte ulike modus og det er dermed mulig å tilpasse den til ulike behov. TM26 har forsterket ultraklart glass med antireflekerende belegg. Reflektoren sørger også for en jevn og kraftig stråle. Lykten har intelligente hukommelsesfunksjoner for tilpasning av lysstyrke.

Dette er verstingen av lommelykter!

Nitecore Tiny Monster koster 3199,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78 78.

Garmin Edge 810 GPS

En komplett sykkelcomputer med GPS, berøringsskjerm, kart og avanserte treningsfunksjoner.

Edge 810-enheten med berøringsskjerm er spesielt utformet for syklister som vil ha alt – navigasjon og avanserte treningsfunksjoner i én enhet. Den gir deg trådløse funksjoner via smarttelefonen, inkludert sporing i sanntid, deling i sosiale nettverk og værvarsling. 810-enheten er kompatibel med detaljerte gatekart eller topografiske kart (tilleggsutstyr), slik at den kan veilede deg gjennom reiser, pendling eller langvarige aktiviteter der du kanskje trenger kart og navigasjon på reisen. Siden

Edge 810-enheten er GPS-aktivert gir den deg nøyaktige data- og navigasjonsmuligheter for hele verden. Garmin Edge 810 GPS koster fra 3699,- uten pulsbelt og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78 78.

Wanscam Dashbordkamera

Genialt kamera som filmer hva som skjer i trafikken, også når du står parkert!

Wanscam har med dette kameraet laget et robust, men likevel rimelig dashbordkamera. Kameraet filmer i «loop», det vil si at den skriver over gamle opptak når minnet er fullt. Dersom det har skjedd noe i trafikken som du ønsker å lagre, så kan du enkelt gjøre et valg i menyen for å bevare opptaket. Det er også en sensor i kameraet som vil reagere på brå bevegelser. Dersom du skulle være involvert i en kollisjon, vil kameraet oppdage den brå bevegelsen og automatisk ta vare på opptaket. Kameraet har en vidvinkel-objektiv på 140 grader og er lyssensitivt. Du vil dermed ha gode opptak gjennom hele døgnet.

For optimalt bruk av kameraet trenger du et Micro-SD class 10 minnekort. Jo større lagringsplass på minnekortet, desto lengre «loop» vil kameraet filme før det begynner å skrive over gamle opptak. Med 8 GB minnebrikke, kan du ta opptak på 1.5 timer. Wanscam Dashbordkamera koster 999,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78 78.

Bushnell Trophy XLT

Bushnell Trophy XLT, 12x50 er en enestående kikkert. Bak-4 prismer sørger for en sylskarp optikk. Kikkerten har et gummibelegg, noe som beskytter mot støt, og gjør den god å holde i. Kikkerten kan enkelt festes til tripod og er en god følgesvenn i jaktlaget. Kikkerten er svært god på lengre avstander på grunn av den kraftige optikken. Den er vanntett og duggfri, da den har en forseglet O-ring og er fylt med nitrogen. Dette gir deg en god synsopplevelse, uansett forhold. Denne kikkerten anbefales til den kravstore!

Bushnell Trophy XLT koster 2399,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78 78.

NFF Norsk Flytteforbund

A-B Flyttebyrå

Bjørghaug, 7750 Namdalseid
Tel 74279115
Faks 74279116
post@ab-flyttebyra.no
www.ab-flyttebyra.no

H. Konglevoll Transport AS

Jordalsvegen 42,
5105 Eidsvåg i Bergen
Tel 55259800
Faks 55259898
post@hkonglevoll.no
www.hkonglevoll.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8, 9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
firmapost@hasselberg.no
www.hasselberg.no

Håkull AS

Stokkamyrveien 22, 4313 Sandnes
Tel 51636060
Faks 5163 6050
flytting@haakull.no
www.haakull.no

Kongstein Transport AS

Thranesgt 2, 3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no
www.kongstein.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21, 0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
visergut@kvk.no
www.kvk.no

Kaarvands Transport

Brøttemv. 147, 7072 Heimdal
Tel 72889500
Faks 72889501
o-kaarv@online.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41, 6018 Ålesund
Tel 70117900
Faks 70117901
post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7, 1617 Fredrikstad
Tel 69392000
Faks 69397340
Firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033, 4689 Kristiansand
Tel 38044111
Faks 38044315
post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Svenn's Transport AS

Bodøterminalen, 8001 Bodø
Tel 75578980
Faks 75578981
info@svenn.no
www.svenn.no

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B, 7075 Tiller
Tel 72900900
Faks 72900939
flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Adams Express

Filipstadveien 2, 0250 Oslo
Tel 23011450
Faks 23011451
oslo@adamsexpress.no
www.adamsexpress.no

**FLYTTING ER EN TILLITSSAK
– SE ETTER NFF LOGOEN**

NFF Norsk Flytteforbund
– Når kvalitet og service teller

• **www.flytteforbund.no**

I kø for å forsvare lan

Innsatsstyrkene i Heimevernet opplever en markant økning i søkertallene over hele landet.

Av RUNE HAARSTAD OG
HÅVARD SOLEM

Heimevernets innsatsstyrker opplever for tiden stor pågang av både søkere og interesserte.

13 av totalt 15 innsatsstyrker opplever økning. De to siste er på stedet hvil.

Ventelister

I Midt-Norge har HV-12 og

innsatsstyrke Rype en økning på 100% på siste opptak. I HV-02 opplever innsatsstyrke Derby at gode kandidater står i kø for å forsvare hovedstaden. Det var 60 søkere på 15 stillinger, og Derby opererer nå med venteliste på ca 100.

– Vi i innsatsstyrke Waxwing har også merket økt pågang, forteller sjefen, orlogskaptein Bjørn Snåsøy. Spesielt etter at vi har vært synlig i samfunnet, som etter leteaksjonen

der vi fant to savnede kajakkpadlere.

God fysikk

Drøyt 50 menn og kvinner stilte på Ulven leir med ett mål for øye: Å komme seg gjennom opptaksproven til Bergenhus Heimevernsdistrikt 09s innsatsstyrke Bjørn West. Lite visste de om hva som lå foran dem, men at den fysiske formen skulle testes, var klart for alle. Etter test på 3000-meter sto sit-ups,

push-ups og hang-ups på menyen, før samtlige skulle gjennom et intervju, men dette var bare så vidt starten.

Mental innstilling

For gjengen ble delt inn i lag og måtte gjennom en rekke utfordringer hvor både fysikk og mental innstilling ble satt på prøve gjennom hele dagen, natten og godt inn i neste dag – uten verken mat eller søvn. Her ble det

det

GODE SØKERTALL I HV:
Fra v. Markus Sørle, Martin Kvarberg, Vegard Tjelflaa, Andreas Gausvik Soleim, Christian Vedeler og Kjell M. Røed er seks av tretten som kom seg gjennom andre opptaksrunde.

OPPDRAGSLØSNING:
Christian Vedeler (t.v.) og Martin Kvarberg løser oppdrag som en del av opptaksprøvene til Heimevernets innsatsstyrker.

FAKTA:

HV innsatsstyrker utgjør 3 000 frivillige og motiverte kvinner og menn på landsbasis. De tegner egen kontrakt og over betraktelig mer en de ordinære HV-områdene. Navnene på de enkelte innsatsstyrkene kommer fra Linge-operasjoner under krigen.

Østfold/vestfold: Polar Bear VI
Oslo/Akershus: Derby
Telemark/Buskerud: Gunnerside
Oppland/Hedmark: Grebe
Agderfylkene: Osprey-Varg
Bergen: Bjørn West
Møre og Fjordane: Archery
Trønderylkene: Rype
Nordland: Heron
Troms: Claymore
Finnmark: Ida & Lyra

SHV: Østlandet: Bundle (HV-02)
SHV: Midt-Norge: Waxwing (HV-12)
SHV: Nord-Norge: Anklet (HV-16)
SHV: Vestlandet: Salamander (HV-09)

besøk i CS-bua, stridsteknikk, selvforsvar, en nattlig tur på skytebanen, 15 kilometers marsj, rappellering og stridsløype – for å nevne noe.

– Jeg lurte jo veldig på hva som skulle skje i forkant av at jeg kom hit, men jeg trodde ikke det skulle bli så tøft som det faktisk var, forteller Martin Kvarberg (22) etter at det hele er over. Nå gleder trønderen seg til å komme i gang med tjenesten i Bjørn West.

– Jeg hadde et bra år da jeg var inne til førstegangstjenesten på Garnisonen i Sør-Varanger, og gikk inn i dette fordi jeg hadde lyst til å ha mer kontakt med Forsvaret. Og så hadde jeg heller lyst til å bli en del av innsatsstyrken enn å gå inn i "vanlig HV", forteller han. Til daglig er han student ved Norges Handelshøyskole i Bergen. Det er faktisk ganske mange på NHH som er med i innsatsstyrken. Det blir jo

som en slags bi-jobb, mener 22-åringen.

Intensivt opptak

At tjeneste i innsatsstyrken passer bra for studenter, er også oppfatningen til han som var Kvarbergs lagfører under opptaket, Christian Vedeler (23), som i likhet med førstnevnte er NHH-student. Vedeler har vært nysgjerrig på innsatsstyrken siden han var ferdig i Forsvaret i 2011.

– Jeg har gått befalsskole og var i Garden. Jeg har mange venner som er med i innsatsstyrken, og tenkte at det kunne være noe for meg. Etter at opptaket er unnagjort, angrer han slett ikke på at han søkte seg inn.

– Opptaket holdt god kvalitet. Det var høy intensitet hele veien, ja, det har egentlig gått i ett i halvannet døgn nå. Jeg er positivt overrasket, sier Vedeler.

Captain Phillips

Am. action

Regi: Paul Greengrass
Med: Tom Hanks, Barkhad Abdi,
Mahat M. Ali, Faysay Ahmed
2 timer 12 min

Ekstremt spennende action om virk

NILS VERMUND GJERSTAD

Det er på høy tid at Hollywood tar fatt i somaliske pirater. Da jeg så traileren til "Captain Phillips" synes jeg det virket som en Hollywood-remake av den spennende danske filmen «Kapringen» (2012). Men handlingen i «Captain Phillips» tar helt andre vendinger og fokuserer mer

på skyting og action. Dessuten er faktisk Captain Phillips basert på en sann historie og langt mer sannferdig enn de fleste Hollywood-filmer som er basert på sanne historier såvidt jeg har skjønt. I 2009 ble for første gang på 200 år et amerikansk skip angrepet av pirater. Det er snakk om et lasteskip som ble kapret utenfor Somalia i 2009.

Som kaptein i lasteskipet Maersk Alabama, gjør Tom Hanks en av sine beste roller på femten år. Denne rollen synes jeg faktisk er minst like god som den som han gjorde som offiser og troppsleder i Spielbergs mesterlige «Saving Private Ryan» (1998). Jeg tør tippe på at Tom Hanks er aktuell for en Oscar i 2014. «Captain Phillips» er til

tider litt vel detaljert, men publikums puls holdes høy hele veien. Hovedrollen er den type rolle som Tom Hanks er så dyktig til, en Hvermannsen som forvandles til en helt, og han får også frem et stort følelsesregister.

Regissør er Paul Greengrass, som tidligere har vist sin imponerende realistiske

elig kapring

gjengivelse av virkelige hendelser i 11.september-dramaet «United 93» (2006) og dessuten satte han en ny standard for ny måte å filme actionthrillere på i de to siste Jason Bourne-filmene. Nok en gang bruker Greengrass håndholdt og dynamisk kamera på en svært effektiv måte. Lyssettingen er også imponerende. Denne filmen holder

pulsen oppe fra tidlig og til aller siste minutt. Navy Seals har også en nøkkelrolle i filmen, uten at jeg skal avsløre for mye. Et lite ankepunkt er kanskje at filmen blir litt vel detaljert.

Ukraina slites

Kiev: Ukraina, Europas største land etter Russland, har ikke helt løsrevet seg fra sin nære fortid. Man skal ikke gå langt før man ser Lenin høyt på sin sokkel og store Leninmedaljer på bygninger og monumenter i de store byer. Den optimistiske oransje revolusjonen fra noen år siden er over og den forrige autoritære president Viktor Janukovitsj er atter på plass med økt makt – riktignok etter frie valg i 2010. Fagre Julia Timosjenko i sin celle er det fremste symbolet på at tiden skrus sakte tilbake.

TEKST: TOR HUSBY
FOTO: MORTEN GRANHAUG

Hun gikk fra statsministerstolen til fengselsella etter at hun nesten vant det bitre presidentvalget (48,9 kontra 45,4 prosent). Hun anklages for misbruk av statlige midler. En stående demonstrasjon i Kiev og store reklameplakater med hennes kontrafei på rundt om i landet minner imidlertid ledelsen om at hun ikke er glemt. Hennes sak glemmes heller ikke i utlandet, ikke minst i EU. Julia Timosjenko, som den mest kjente fengslede opposisjonspolitiker, kan bli en viktig symbol-sak under EUs toppmøte i Vilnius i Litauen i slutten av november. Spenningen knytter seg til om EU finner Ukraina verdig til assosiert medlemskap og frihandelsavtale. EU har stilt en del krav til Kiev – ikke minst at vilkårlig justis må opphøre. Om Timosjenko får dra til legebehandling i Tyskland kan det være et viktig politisk signal i den riktige retning.

Putins handelskrig
I den mot-

satte retning står Russland som var tilfreds med at oransjerevolusjonen gled over. Putin ønsker å knytte Ukraina tettere til seg på alle områder i sin euro-asiatiske union, som har fått nytt rammeverk. Moskva vil helst ha alle de tidligere sovjetrepublikker med. Kiev-regjeringen har ikke vært særlig entusiastisk. 35 prosent av opinionen støtter en sterkere tilknytning østover, mens 45 prosent vil ha assosieringsavtale med EU. Økonomisk har imidlertid Russland et sterkt nakketak på Ukraina ved å være Ukrainas største eksportmarked. Dette visste Putin å utnytte da han innførte nærmest handelskrig ved å stanse importen av ukrainske varer i sommer. I høst står fortsatt noen ukrainske varer på boikottlisten. Tommeskruen ble satt på for å straffe Ukrainas oligarker på pungen slik at de kan påvirke presidenten til å gi etter. Putin vet at Janukovitsj og oligarkene går hånd i hånd.

I april 2010 signerte Janukovitsj og daværende president Medvedev en forlengelse av Russlands leieavtale av militære baser på Krim fra 2017 til minimum 2042. Ukraina fikk som motytelse rabatt på russisk naturgass. Opposisjonen var helt i mot og vil bryte hele leieavtalen. Mange trodde at nå var Ukraina i lomma på Putin. Men fra Kievs side ble det satt betingelser i avtalen som sikrer at Ukraina må godkjenne enhver forandring i sammensettingen av den russiske Svartehavsflåten.

mellom øst og vest

Situasjonen har ført til at Russland ikke har vært i stand til å oppgradere flåten der nede.

Det kom mer eddik. Ukraina ønsker å leie ut et helikoptertreningsanlegg for hangarskip på Krim til India og Kina. Begge land satser på hangarskip for første gang. Anlegget ble før benyttet av russerne. Moskva ser surt på Kievs holdning.

For øvrig har Russland og Ukraina et begrenset samarbeid når det gjelder et felles luftvern og luftvarslingsystem.

Krusjtsjovs gave

Putin kan for øvrig takke sin forgjenger Nikita Krusjtsjov for Russlands problemer på Krim i dag. I 1954 "forærte" partisekretær Krusjtsjov halvøya til sovjetrepublikken Ukraina i anledning 300-årsdagen for Ukrainas union med Russland. Krusjtsjov var selv fra Ukraina og hadde vært partisekretær der i de harde 1930-årene. Under krigen møtte tyskerne i den første tiden stor velvilje fra befolkningen som følge av Stalinterroren. Nasjona-

lismen blomstret opp igjen og flere titusener gikk inn i tysk tjeneste. Da Den røde hær tok Ukraina tilbake i 1943-44 møtte de en hissig geriljabevegelse. Helt frem til begynnelsen av 1950-tallet førte Skogsbrødrene under Stefan Bandera en seig kamp mot Den røde hær. Krigen i skogene var en parallell til motstandskampen i de baltiske landene. Det var denne nasjonalismen som Krusjtsjov prøvde å ta luven fra da han forærte Ukraina Krim.

Bandera huserer fortsatt i nyhetene. Han ble drept av KGB-agenter i München på 1950-tallet, og ble posthumt gitt en høy dekorasjon av Viktor Justsjenko. Dekorasjonen ble trukket tilbake av Janukovitsj for å normalisere forholdet til Russland. Det er som om Norge i det 21. århundre skulle ta tilbake æresbevisninger til henrettede norske patrioter fra den andre verdenskrig og rose Terbovens innsats gjennom fem krigsår for å bevare et godt forhold til Tyskland. Lenger er ikke russisk historisk "modenhet" kommet.

Mens president Janukovitsj opprettholder Justsjenkos ønsker om en assosieringsavtale med EU ble den tidligere presidentens NATO-ambisjoner lagt på hylla. Til tross for det politiske skiftet utvikler Ukraina likevel et nært samarbeid med den vestlige militæralliansen, samt USA. Landet er i ferd med å profesjonalisere sine styrker, verneplikten er en saga blott og de er i ferd med å innføre vestlige militære standarder. Washington har gitt store beløp for at Ukraina destruerer alle atomvåpnene som var plassert i landet i 1991, da Sovjet gikk over i historien. I Dnepropetrovsk bidrar USA til at tidligere sovjetiske SS-18 raketter ombygges til romfartsformål. Ukraina er blitt en viktig underleverandør til Orbital i USA som igjen er underleverandør til NASA.

Ekstremt militarisert

Ukraina har gjennomført en smertefull militær overgangsfase. Da landet fikk selvstendigheten i 1991 var det ekstremt militari-

sert. Ca. 2,7 millioner mennesker jobbet direkte i militærindustrien og relatert virksomhet, men inkludert underleverandører og tilliggende virksomhet regner man med at 10 millioner mennesker fikk sitt arbeid direkte eller indirekte fra forsvarsrelatert virksomhet. Denne sektoren stod for en tredjedel av brutto nasjonalprodukt. I år er 200.000 mennesker direkte ansatt i forsvarsindustrien, mens 16 millioner er trygdemottakere i en eller annen form – fra en håndfull grivna i måneden til ordinære pensjonister. Et annet eksempel på militariseringen var at Den røde hær hadde 800.000 mann og 186 utskytingsklare interkontinentale SS-24 raketter stasjonert på ukrainsk territorium. De eks-sovjetiske rakettene destrueres eller ombygges til sivile formål i høyt tempo. I 2013 teller Ukrainas nasjonale styrker 180.000 mann og skal ned i 122.000 i 2017. Men i tillegg er det 300.000 politi- og innenriksstyrker samt grensevakter som

ikke har reformert seg i den samme grad som forsvaret..

-Skiftet fra militær til sivil virksomhet har vært ekstremt krevende i denne 20-årsperioden. Norge ville vært i den samme situasjonen om vi mistet både oljen og fisken over natten. At folketallet sank fra 52 til 45 millioner i disse årene var nesten en nødvendighet, mener forsvarsattache Håkon Løken i Kiev.

Norsk hjelp

Norge har satt utrolige viktige historiske spor etter seg i Ukraina. Nansens humanitære innsats for å lindre hungersnøden på 1920-tallet berget etter offisielle ukrainske opplysninger ca. 6 millioner liv. Tallet er å se på en plakett på Kunstmuseet i Kharkiv. I kontrast står Stalins dyriske og umenneskelige framferd i Ukraina da han bevisst lot opp mot 7 millioner ukrainere sulte i hjel for å knuse motstanden mot kollektiveringen i 1932-33. Garantert er et stort antall av ofrene blant dem som

Nansen først reddet. Justsjenko ville at Stalins forbrytelser skulle fordømmes som et sovjetisk-ledet folkemord. Dette blokkerte Janukovitsj omtrent samtidig som kommunister i Saporosje innviet et monument til Stalin i 2010. Det gammel-kommunistiske partiet i Ukraina har ikke reformert seg og har nok hatt støtte fra Russland..

Takket være Nansen fikk norsk virksomhet i Ukraina god historisk medvind da man startet det tosidige militære programmet i 1999. Det har fortsatt med uforminskert styrke gjennom 14 år. Regelmessig finner det sted utvekslinger av militært personell. Et relativt tett samarbeid er utviklet mellom Militæruniversitetet i Kiev og Forsvarets Høgskole vinklet mot FN-operasjoner og fjernundervisning. Norge bidro også med 1 million dollar til et anlegg for rensing av skadelige gasser fra destruering av klaseammunisjon ved Pavlovgrad Chemical Plant. Destrueringen finner sted innen rammen av Ottawa-konvensjo-

nen som forbyr klaseammunisjon. Norge tok i sin tid initiativet til felttoget mot denne type ammunisjon som går hardt ut over sivile.

I 2006 opprettet Norge forsvarsattachekontor i Kiev for å støtte Ukrainas NATO-ambisjoner. Etter maktskiftet i Kiev er det norske fokuset rettet mot å støtte Ukrainas arbeid med å profesjonalisere styrkene og innføre vestlige militære standarder.

-Omleggingen vil bedre Ukrainas muligheter til å støtte NATO-operasjoner og vil være en fordel for oss når vi møter landet i felles operasjoner, fremhever Løken..

De siste rekrutter

Ukraina deltar i alle NATO-operasjoner på basis av Partnership for Peace-avtalen. I høst planlegger landet å sende en fregatt i tre måneder til NATO-operasjonen Ocean Shield rettet mot pirater utenfor Somalia. Deretter vil man fortsette i nye tre måneder i operasjon Atalanta i regi av EU i samme havområde.

En annet viktig militær milepæl er at Ukraina fra 2014 går over til et profesjonelt forsvar. De siste 5.000 rekrutter ble innkalt i høst til 12 måneders tjeneste. Et profesjonelt forsvar er imidlertid dyrere enn en vernepliktshær. For å få nok kontraktssoldater må lønningene økes. Den store utfordringen for forsvaret er å opprettholde budsjettet og samtidig ha rom for investeringer. Det knytter seg en viss spenning til om regjering og parlament (Rada) gjør dette.

Egentlig står det dårlig til med forsvaret. Alt materiell er fra Sovjettiden. Pilotene får fly lite og Luftforsvaret tåler minst at investeringene er lave. De har MIG 29, SU-25 og SU-27 pluss L-39 som er treningsjager. Bare et fåtall av dem er operative og SU-27 kan gå ut av strukturen. Et grep som monnet ville vært å bare ha 1 eller høyst to flytyper.

INTOPS- KOKKEN

PILAFF OG AFGHANSKE LAMMEKJØTTBOLLER I TOMATSAUS

Hvis den forrige oppskriften ikke var nok til å overbevise andre om at du er skikkelig prega, så tar vi nå turen til alles favoritt-sandkasse. Savner du Afghanistan? Her har du sjansen til å gjenoppleve en liten del i høstmørket. Samtidig som du kan dra litt halvsnar historier om alle de gangene du måtte sitte i LUP med ANA og spise med fingra mens INSA kjørte i ring rundt dere på motorsyklene sine. Denne oppskriften holder til fire personer, eller to sultne skjeggete menn med våpen. Start med å lage risen

PILAFF (PILAU, PALAW)

6 dl basmatiris	2 spiseskjeer smør
8 dl kyllingkraft/	2 spiseskjeer olje
buljong	2 teskjeer gurkemeie
100 g Rosiner	2 løk
50 g mandler i skiver	4 fedd hvitløk

Fremgangsmåte:

Finhakk løk og hvitløk, eller riv hvitløken på et fint rivjern (Nei, svingermor faller ikke inn i kategorien fint rivjern, lynvingen!) Varm oljen i ei passelig stor gryte. Stek løk og hvitløk til løken har blitt blank. Tilsett ris og gurkemeie og rør godt i ca. 1 minutt. Ha i buljong, salt, rosiner og mandler. Kok opp under omrøring. Legg på lokk, skru varmen helt ned og la det dampe i en god halvtime til risen er ferdig. Pass på at det ikke blir brent, da lukter det bare sur graut som tar deg rett tilbake til juletider på barneskolen. Ta av gryta av plata, ta av lokket og server rykende fersk sammen med sausen og kjøttbollene.

KÖFTA MED KORMA

Korma (Ikke den gule gugga du kjøper på butikken nei!)
1 løk
7,5 dl vann
1 boks tomat saus, eventuelt 1 boks hakka tomat dersom du vil ha den litt tjukkere
1 teskje salt
1,5 teskje knust koriander (jada, kjøp det i butikken. Jeg ser ikke ned på deg)
1 spiseskje olje. Bruk gjerne solsikkeolje eller rapsolje.
En kvart teskje kverna pepper

Fremgangsmåte:

Kutt løk i tynne, tynne skiver. Kok opp vann og ha i løk. Kok løken mør, ca 15 minutter.
Slå av vannet og legg løken i en blender. (Har du ikke blender er du usunn, for da drikker du ikke smoothie! Stavmikser funker og, hvis du ikke har blender).
Tilsett olje, tomat saus, salt, pepper, koriander og kjør til det blir en glatt masse.
Ha det over i ei gryte og kok opp.
Skrud ned varmen og la den putre til den har tyknet. (Ikke peanøtt-smør-tjukk.) Tips: Hvis du ikke er så sofistikert at du har masse kjøkkenstøsj, så kan du bruke stavmikser i gryta du kokte løken i til å lage sausen. Bare husk å slå av vannet før du hiver oppi de andre ingrediensene.

KJØTTBOLLER

1 pakke lammekjøttboller (800-1000g). Jada, ferdig vare. Med mindre du er ute etter å imponere stort med hvor prega du er av INTOPS, da må du lage kjøttbollene sjøl. PS! Det er ikke enkelt å finne lammekjøttboller i Norge utenfor sesongen, men du er da vel vant til å improvisere? (Det kommer oppskrift på lammekjøttboller når jeg får mer plass i bladet.)

Varm 2 spiseskjeer olje, gjerne en som setter litt smak på maten, i ei steikepanne. Varm kjøttbollene og la de ble litt brune. Krydre gjerne med spisskummen, garam masala eller kanel, så du får skikkelig flashback.

Ha i kjøttbollene over i sausen de siste minuttene og la det bli gjennomvarmt (ca 7-10 minutter) Du kan også servere de separat, så kan man selv bestemme mengden saus. Bare ikke vær han majoren på besøk i misjonsområdet som tar all sausen for å dekke to kjøttboller. Det er bare stusselig.

For den ekte følelsen kan du strø litt sand og støv over rett før servering, men det smaker egentlig best uten.

Norshe janet.

Sahtein!

Breiviksveien 40,
5042 Bergen
tlf 53 69 78 78
kontakt@milrab.no

milrab.no
GEARS YOU THERE

Sjekk vår
nettbutikk
bfo.milrab.no

Wanscam trådløs
overvåkingskamera
Varsler PC/Smarttelefon
ved bevegelser umiddelbart!
BFO: 599,-

Suunto Core
Nye farger!
BFO: 1799,-

MILRAB Vinterhanske
Tilpasset Arktiske
forhold
Veil: 249,-
BFO: 199,-

-63%

Wanscam
Dashbordkamera
BFO: 899,-

**Vinter-
utstyret
får du hos
Milrab.no**

**Årets
råeste
julegaver**

Beredskapsbag
90 liter
Veil: 599,-
BFO: 499,-

**Nitecore
MT25**
Kraftig
lommelykt.
Opp til 390
lumen!
Praktisk
utformet med
godt grep.
BFO: 549,-

**Seirus
Ansiktsmaske
Neoprene**
Hold deg
varm i vinter.
Perfekt til
scooter-
kjøring
BFO: 229,-

**Gerber Bear
Grylls Ultimate
Knife**
Kniv med mange
smarte løsninger.
Praktisk
sagtannet blad.
BFO: 699,-

Adidas GSG 9.2
Det perfekte par
uniformsstøvler.
Opplevs som å
ha joggesko på
beina!
BFO: 1499,-

**Leatherman
Skeletool**
Skeletool er et
fullvoksent
verktøy - Tang,
knivblad,
universalbitholder
og karabiner.
BFO: 699,-

Thermal Mug
Genial thermo-
kopp som
holder varmen i
opptil 6 timer
BFO: 129,-

RABATT FOR MEDLEMMER!

DU

ER EN LAGSPILLER
HAR GLIMT I ØYET
TALER GJØRME
ER KLAR FOR EN UTENLANDSTUR

LONDON WEST

UK NORTH WEST

MIDLANDS

DUBLIN

EARN YOUR BRAGGING RIGHTS!

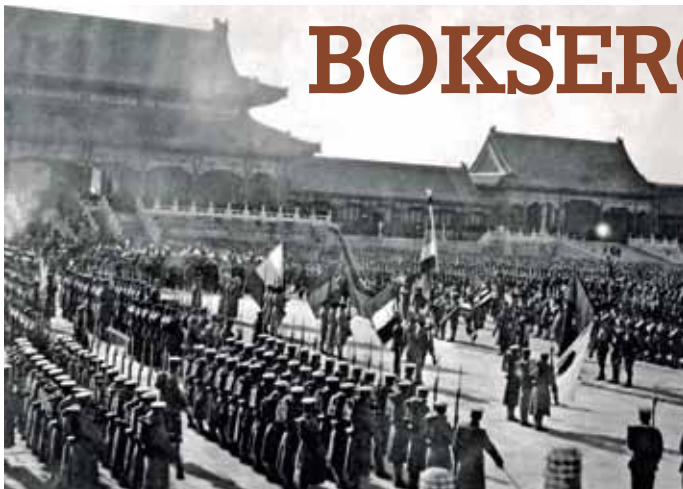
WWW.UTFORDRET.NO

SCAN MED DIN MOBIL!
SE YOUTUBE VIDEO

BEFALETS FELLESORGANISASJON

BOKSEROPPRØRET

«Shao! Shao! Sha! Sha!» – «Brenn! Brenn! Drep! Drep!», ropte bokserne i gatene. Mens keiserinnen satt i den forbudte by og lurte på hvordan hun skulle utkjempe denne krigen, hadde bokserne allerede bestemt seg.

Av TROND SÆTRE

Vi kan ikke se bort fra de politiske årsakene til bokseropprøret, på bakgrunn av stormaktenes nærvær i Kina. Men de fleste kilder tyder på at opprøret begynte som en religiøs strid, og at religion fortsatte å være viktig gjennom hele konflikten. Opprøret hadde sitt utspring i Shandong-provinsen. I mange år hadde distriktet vært plaget av katastrofer og nød som nå ble forklart som gudenes vrede over den kristne innflytelsen: «Katolikker og protestanter har demonisert våre guder og vismenn. Både våre guder og vårt folk er sinte på dem», het det i en kunngjøring fra bokserne. En regner med at opprøret begynte høsten 1899. Det rettet seg ikke bare mot misjonærer og andre utlendinger, men også mot kristne kinesere, som også måtte drepes «for å befri vårt folk fra elendige lidelser.»

Hvem var så bokserne? Det formelle navnet deres var I-ho Ch'üan - «Selskapet av de Rettfærdige og Harmoniske Knyttnever» - og de besto for det meste av sinte Shandong-kinesere som hadde mistet livsgrunnlaget sitt på grunn av naturkatastrofer eller utenlandske interesser. Navnet «bokser» fikk de av vestmaktene fordi de praktiserte en kampsport som kaltes «yihe-boksing». Boksernes metoder var en blanding av kampsport og orientalsk mystikk, og de trodde de kunne bli besatt av ånder som ville gi dem overmenneskelige krefter.

Dette fikk noen komiske utslag. Selskapet hevdet blant annet at ved å gjennomgå visse ritualer ville ikke kuler, krutt eller sverdhogg kunne skade dem. Da det (selvsagt) viste seg at disse ritualene ikke gjorde dem usårbare likevel, fantes det alltid en bortforklaring: Du måtte ha slurvet med dine åndelige forberedelser, eller fienden hadde igangsatt «magiske motiltak». Noen ganger ble også ivrige bokserkrieger overbevist ved hjelp av bedrageri. I offentlige oppvisninger kunne en bokser lade våpenet på det mest omstendige vis, men lurte kulene ut av hylsen før han skjøt på den påstått usårbare.

Etter hvert kom konflikten til å fokusere på legasjonsområdet i Beijing, der de utenlandske diplomatene holdt til. Overhodet for det kinesiske Qing-dynastiet, enkekeiserinne Cixi, ventet med å reagere; ettersom de utenlandske stormaktene krevde stadig friere spillerom til å gripe inn, fryktet hun at Kinas suverenitet var truet.

5. juni ble jernbanelinjen til Beijing sabotert av bokserne, som nå var på vei inn til kinesernes hovedstad. Herfra brøt enhver mulighet for diplomatiske løsninger raskt sammen: 13. juni ble den japanske konsulen drept av kinesiske soldater. Dagen etter ble en gutt som var mistenkt for å være bokser, arrestert og summarisk henrettet på ordre av den tyske ambassadøren Clemens von Ketteler. Dette ble boksernes påskudd for å igangsette en serie med voldsomme angrep og massakrer i Beijing. I legasjonsområdet hadde utlendingene gått sammen om å sette opp et forsvar med maskingevær, men kinesiske kristne hadde ikke denne beskyttelsen, og gikk et svært blodig døgn i møte.

I et keiserlig rådsmøte kort tid etter bestemte Cixi seg for å støtte bokserne. Ikke helt uventet, siden hun alt i januar 1900 hadde publisert et forsvarsskrift for dem. Til gjengjeld tilbød regjeringen hennes fritt leide ut av byen til legasjonsområdets innbyggere, et tilbud som de avviste. Krig ble formelt erklært den 21. juni.

Men Qing-dynastiet erklærte i praksis krig mot alle utenlandske stormakter som verden på den tid hadde (unntatt Tyrkia), og dette kunne selvsagt ikke gå i det lange løp. Britene hadde det suverent største antallet borgere i Kina på denne tida, men i tillegg til Storbritannia var også USA, Japan, Russland, Frankrike, Tyskland, Italia og Østerrike-Ungarn interessert nok i Kina til å slå militært tilbake mot opprøret. Disse utgjorde den såkalte åttenasjonsalliansen. Ikke var det snakk om en krig som hele Kina stilte seg bak, heller. Flere guvernører nektet å sende armeene sine for å delta.

Mens bokserne gikk brutalt fram i Beijing, var regjeringens taktikk å skremme heller enn å drepe. Regjeringssoldatene som deltok i beleiringen hadde derfor fått beskjed om å skyte for å bomme og å få angrepene til å se mer brutale ut enn de egentlig var. Men en norsk misjonær, Ole Næstegaard, skal etter sigende ha fortalt kineserne at de siktet for høyt. Etter dette ble skyteferdighetene bedre. Det hører med til historien at Næstegaard ble regnet som sinnsforvirret allerede før dette. Han valgte selv å bryte ut av beleiringene, og kineserne lot ham gå etter å ha forhørt ham. Vestmaktene lot ham også slippe fri, da de skjønte at «forræderiet» hans skyldes sinnsforvirring.

Tianjin, byen som bevoktet havneleiet mot Beijing, ble det første kinesiske krigsbyttet for alliansen da de erobret byen den 14. juli. Da hovedstyrken gikk i land tre dager etter, valgte regjeringen i Beijing å erklære våpenhvile. Våpenhvilen ble ikke en gang opphevet da alliansen forserte forsvarsverket utenfor hovedstaden. Først da allierte tropper sto i byen den 13. august, brøt konflikten ut for fullt igjen. Men den skulle ikke vare. Kinesisk forsvar brøt nesten umiddelbart sammen i møte med overmakten. Alliansen hadde ingen sentral kommandør, men de ulike allierte armeene greide uten særlige problemer å bryte beleiringen.

Bokserprotokollen som ble undertegnet den 7. september innebar full kapitulasjon for kineserne. De ble avkrevd store krigsskadeerstatninger og måtte gi ikke bare utenlandske misjonærer, men også forretningsfolk fritt leide i landet. Tross i det uunngåelige nederlaget førte bokseropprøret til at vestmaktene oppgav koloniseringspolitikken sin i Kina. Heretter nøyde de seg med å ha interessesfærer. Russland benyttet derimot høvet til å okkupere Mandsjuria, noe som senere skulle kulminere i den russisk-japanske krig. For USA markerte hendelsen en ny utvikling i presidentens militære rolle, da William McKinley, som første amerikanske president, sendte amerikanske tropper for å krige mot en utenlandsk regjeringsmakt uten å vente på kongressens godkjenning.

Av JOHN BERG, FORSVARSANALYTIKER

Ny helikopter-drone

MQ-8B Fire Scout.

Northrop Grumman tester nå sin nye MQ-8C Fire Scout helikopter-drone, beregnet på å operere fra fartøyer. MQ-8C er basert på Bell 407 helikoptret, i motsetning til forgjengeren MQ-8B Fire Scout som er basert på det vesentlig mindre helikoptret Schweizer 330. US Navy planlegger foreløpig å anskaffe 28 droner av C-versjonen, sammen med 168 av B-versjonen. Oppdragene blir ubemannet ISR (Intelligence, Surveillance, Reconnaissance) og strike.

US Navy setter samtidig opp sin første kombinerte bemannede-ubemannede skvadron, på NAS (Naval Air Station) North Island i California. Helicopter Maritime Strike Squadron 35 "Magicians" får åtte Sikorsky MH-60R Seahawk bemannede helikoptre og ti MQ-8B og -C helikopter-droner.

Mens B-versjonen av Fire Scout har en max take-off vekt på 1,4 tonn og en nyttelast på 270 kg, veier C-versjonen opptil 2,7 tonn ved take-off og orker å løfte 450 kg nyttelast. B-versjonen kan fly i opptil åtte timer mens MQ-8C kan holde seg i luften i opptil et døgn. MQ-8C vil bli testet videre ombord på Arleigh Burke-klasse Aegis jageren USS Jason Dunham fra mars 2014. Dunham tilhører Atlanterhavsflåten. MQ-8C forventes å komme i tjeneste høsten 2014. I mellomtiden vil

MQ-8B komme i tjeneste ombord på Freedom-klasse LCS (Littoral Combat Ship) fartøyet USS Fort Worth i løpet av 2014, og vil utføre tester ombord på Independence-klasse LCS-ene USS Independence og USS Coronado. (Jane's International Defence Review nov 2013, Combat Aircraft Monthly des 2013)

FN-droner over Kongo

Falco Evo dronen.

Selex ES har fått en FN-kontrakt på å operere et antall av sine Falco Evo droner over Kongo, til støtte for FNs fredsopprettende styrker i det krigsherjede landet. Det handler om en leieavtale, der Selex ES også stiller med dronepilotene og all nødvendig støtte.

Selex ES er et italiensk Finmeccanica selskap som gjennom Selex Galileo også er tungt inne i videreutviklingen av kampflyene Eurofighter Typhoon og Saab Gripen. Falco Evo dronen har en max take-off vekt på 650 kg og en nyttelast på 100 kg. Den oppgis å kunne fly i over 18 timer. Link rekkevidde, uten forlengelse, oppgis til 200 km. (Flight International 5-11 nov 2013)

Droner flyr og flyr

Under det sterke budsjettpresset som er i ferd med å utvikle seg i US Air Force, er det i dag dronene som har høyest tilgjengelighet, skriver Robert F. Dorr i Combat Aircraft Monthly. Den forholdsvis enkle

General Atomics MQ-1B Predator.

General Atomics MQ-1B Predator scorer hele 93,4 prosent mens videreutviklingen, den større MQ-9 Reaper ligger på 91,1 prosent. Den store Northrop Grumman RQ-4B Global Hawk i Block 30 versjon har økt med ca. 20 prosent til 74,1 prosent. US Air Force fastholder imidlertid at man helst vil kvitte seg med sine 18 Block 30-er og beholde sine 27 bemannede og driftsbilligere U-2S, som scorer 80,9 prosent. Kongressen har imidlertid gravd ned hælene på dette og US Air Force vil nå deployere Global Hawk til en hittil ikke oppgitt base i Japan, til tross for at U-2S-er fremdeles er operative på Osan i Sør-Korea. (Combat Aircraft Monthly des 2013)

Australia vurderer

AIR 7000 Hale drone.

Australia er ennå ikke ferdig med å vurdere blandingen av bemannede og ubemannede plattformer i sitt nye AIR 7000 konsept, som skal erstatte P-3C Orion maritime patruljeflyene innen 2020. Hittil har man basert seg på åtte Orion etterfølger Boeing P-8A Poseidon fly sammen med syv ubemannede Northrop Grumman MQ-4C Triton (US Navy versjonen av RQ-4 Global Hawk). Nå ser man imidlertid for seg et behov for rundt tolv bemannede og seks ubemannede plattformer. (Air International okt 2013)

Ballistiske missiler mot kampflybaser

US Air Force's 3rd Wing på flystasjonen Elmendorf-Richardson i Alaska har utviklet et spredningskonsept for sine 40 Lockheed Martin F-22 Raptor superjagere, åpenbart som et mottrekk mot Kinas store arsenal av ballistiske missiler, skriver Marc Vincent Schanz i Air Force Magazine og David Axe i Combat Aircraft Monthly. Mens optimister

Lockheed Martin F-22 Raptor.

synes å forutsette at en angriper ikke vil være ekkel og usportslig nok til å bruke ballistiske missiler mot kampfly som er konsentrert på én base, gjennomførte den ledende forskningsinstitusjonen RAND allerede i 2008 en analyse som kom ut med at USAs kampflybaser er et primærmål for det kinesiske ballistiske missil arsenalet.

3rd Wing konseptet går ut på å organisere F-22 flyene i "Rapid Raptor Packages", hver på fire fly, støttet av et C-17 transportfly. 3rd Wing har åtte C-17. Disse transportflyene, med en max nyttelast på 77 tonn (mot 19-20 tonn for en C-130 Hercules), vil flytte støttepersonell med utstyr, reservedeler og våpen til en alternativ base i Stillehavsregionen. "Pakkene" er fleksible, slik at flere enn fire F-22 kan inngå i en pakke eller flere pakker kan kombineres. Tid for flytting og klargjøring for operasjoner, uten at avstander fremgår, oppgis til 24 timer.

Det er først og fremst Kadena flystasjon på Okinawa i Japan som anses som rosinen i pølsa for kinesiske ballistiske missiler. I en krise vil Kadena i følge planene hittil være søkk full av kampfly, og RAND analysen i 2008 kom ut med at så lite som 34 treff med ballistiske missiler vil kunne ødelegge, skade eller sette ut av spill 75 prosent av disse flyene. USA taper krigen, i følge analysen. Amerikanerne har hittil inngått avtaler om bruk av flystasjoner og striper i Australia, på Filippinene og i Vietnam (!) og bygger en ny flystripe i Marianene. Et hovedproblem i denne regionen er imidlertid avstandene, for operasjoner som krever konsentrasjon av fly i luften. Det blir et kommando- og kontrollproblem, og vil stille meget store krav til kapasiteten til fylling av drivstoff i luften (Combat Aircraft Monthly, des 2013).

Nyhet

LED LENSER® H7.2

Nye H7.2 har blitt betydelig oppgradert i forhold til forgjengeren. Den er mer robust, har mer lysstyrke (inntil 40%), lengre brukstid, og et forbedret lysbilde gjennom den optimaliserte nye linsen. Takket være de lette materialene og den ergonomiske formen vil du knapt merke at du har på deg lykten. Du kan velge mellom alkalisk eller oppladbar variant.

Lysstyrke: 300 lm (H7R.2) - 250 lm (H7.2)
Batterikap: Inntil 30t ANSI
Vekt: 165g

Veil: kr 699,- (H7.2) kr 899,- (H7R.2)

Nyhet

LED LENSER® P7.2

Ny oppgradert modell med 60% høyere ytelse. P7.2 er vår mest populære profflykt - en praktisk allroundlykt som overbeviser med bunn-solid teknologi og ekstremt lang levetid. P7.2 har blitt oppgradert på en rekke områder; bl.a. lavere vekt men allikevel økt lyskapasitet. For å forenkle bruken under vinterforhold, så gjør den store bryterknappen det enklere å betjene lykten med hansker på.

Lysstyrke: 320 lm
Batterikap: Inntil 25t ANSI
Vekt: 175g

Veil: kr 549,-

WENÅAS NORDIC

Offisiell distributør Led Lenser i Norge | Telefon: 22 57 50 50 | E-post: info@wsf.no | Web: wsf.no

Avsender: Offisersbladet, Postboks 501 Sentrum, NO-0105 Oslo

Contains public sector image licensed under the Open Government Licence v1.0.

NO COMPROMISE

100% LEAD-FREE AMMUNITION

Nammo strives to eliminate risk on and off the battlefield. Designed for maximum performance and reliability, our high precision, 100 percent lead-free ammunition eliminates the potential risk of groundwater contamination. Our proven, reliable and clean ammunition is free from toxic materials and does not expose the user to harmful lead gases.

Nammo

SECURING THE FUTURE